Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis
Išeina Kasdien, Apart Nedėldienių

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY

Darbininkai Visų Šalių, Vienykitės! Jūs Nieko Nepralaimėsit, Tik Retežius, o Išlaimėsit Pasaulį!

No. 6 | Telephone, Stagg 3878 | Brooklyn, N. Y., Antradienis, Sausio (Jan.) 8 d., 1929 | Pavienio Numerio Kaina 4c | Metai XIX, Dienraščio XI

Valdžia Slaptai Davė Milionus Plieno Trustui

WASHINGTON.— Atstovų bute buvo diskusuojama klausimas apie Mellono, iždo ministerio, grąžinamus milionus dolerių stambioms komanijoms už "perviršį" taksų.

Atstovas Garner pasiėmęs balsą apkaltino Melloną daryme slaptų sutarčių su didelėmis korporacijomis, o ypatingai su tomis, kuriose jis yra vienas iš savininkų arba stambią dalį šėrų turi jo šeimyna.

Garner kaltino Melloną nuleidime didelių sumų už taksus be garsinimo. Tuo būdu jis davė $20,000,000 Jungtinių Valstijų Plieno Korporacijai, Morgano-Mellono kompanijai. Jis nurodė, kad Mellonas sugrąžino kompanijoms už taksas $2,000,000,000 bėgy pastarųjų aštuonių metų.

Paskui jis paminėjo sugrąžinimą už taksas Amerikos Aluminum Kompanijai $621,626,04. Prie to jis pridūrė:

"Tai dar neviskas. Aluminum Kompanijai jau buvo nuleista $165,117.18, ir sumažinant taksas davė kompanijai mažą kalėdų dovaną $623,420, arba išviso sugrąžinimais ir nuleidimais už taksas, sumokėtas per vienus metus, 1917 m., $1,267,426,64.

"Ponas Mellonas, tas didysis sekretorius, apie kurį jūs šiandien daug girdite, tas žmogus sėdi šioj stalo pusėj kaipo iždo sekretorius (ministeris), ir, jeigu raportai yra teisingi, jis yra savininkas Aluminum Kompanijos, taip, ponas Mellonas, Pittsburgho pilietis, sėdi šioj pusėj, ir sprendžia kiek jis skolingas valdžiai."

Patraukė Teisman Lenkų Katalikų Kunigą Už Sumušimą

AKRON, Ohio.— Kelios dienos atgal Vincent N. Rzepka, nuo 436 Julian Ave., patraukė teisman lenkų katalikų kunigą S. S. Rybacką, reikalaudamas atlyginti $5,000 už sumušimą. Jis stko, kad kunigas jį sumušė ir išmetė iš bažnyčios laiptais žemyn ant šalygatvio. Nurodo, kad kunigas sužeidė jam dešinę akį, ir kad taipgi sužeidė jam vieną ranką ir nugarą.

Bažnyčia randasi po Nr. 215 Glenwood Ave.

Subankrūtavo Kooperatyvų Centras

Gruodžio 20 d. Kauno apygardos teismas Lietuvos kooperacijos centrą (Ūk s.) pripažino neišsimokantį skolų (bankrotą) prekyboj. Apie tai nutarė skelbti "Vyr. Žin." ir jo reikalams skirti prisiekusius rūpintojus: prisiekusio adv. pad. J. Rubinzoną ir A. Nakauską.

Daug Komunistų Proklamacijų Išplatinta Kaune

KAUNAS.— Gruodžio 16 d. komunistai išplatino šimtus proklamacijų. Gedemino gatvėj prie "Litex" tvoros rasta iškabinta desėtkai proklamacijų, kitose vietose rasta išmėtyta.

Washington.— Prekybos Departmentas praneša, kad 1927 metais Jungtinėse Valstijose saldainių buvo pagaminta už $391,927,343.

Surado Stradivari Smuikų Dirbimo Sekretą

ROMA.— 1728 metais, du šimtai metų atgal, Cremonoj numirė Antonio Stradivari, garsus smuikų dirbėjas. Buvo manoma, kad jis su savim nusinešė į kapus paslaptį dirbimo neįprekiuojamų smuikų, kurių balso gražumui ir tyrumui iki šiol dar negalėjo prisilyginti jokia smuika. Iki šiol geriausi smuikų dirbėjai nepajėgia padaryti tokių puikių smuikų, kurios išduotų tokį malonų, tyrą ir gražų balsą, kaip Stradivari smuikos.

Bet šiomis dienomis tapo sužinota, kad tulas senovinių daiktų pardavėjas Bergamo mieste surado tą jo sekretą, kuris padarė Stradivari garsiausiu smuikų dirbėju visam pasauly.

Kiek laiko atgal tasai senoviškų daiktų pardavėjas aplaikė senovišką rašomąjį stalą sutaisyti. Betaisydamas jį jis surado slaptingą stalčių, kuriame buvo nemažai lakštų prirašytos popieros, ir ji buvo labai sena. Tyrinėjant pasirodė, kad tai buvo raštas garsaus Stradivari ir kad tai yra aprašymas budo, kaip liakeriuoti ir apdirbti medį, kad išeitų puiki smuika.

Matomai, kuomet Stradivari numirė Cremonoj, jis paliko savo paslaptį kaipo dovaną savo draugui, senam minykų perdėtiniui. Minykas vėliau persikėlė į Bergamo ir paslėpė Stradivari rankraštį savo rašomajam stale.

Senoviškų daiktų pardavėjas, atradęs ji, bandė parduoti tulam smuikų dirbėjui Milane, bet vyriausybė įsikišo ir į savo rankas paėmė tą svarbų rankraštį.

Čilėj Žuvo Daug Žmonių Nuo Išsiveržimo Vulkano

SANTIAGO, Čile.— Pranešimai iš Puerto Varas sako, kad sekmadien. rytą nuo išsiveržimo vulkano Calbuco ir po to pasireiškusio žemės drebėjimo žuvo daug žmonių; taipgi didelis skaičius sužeista.

Drebėjimas jausta per daugelį mylių aplink. Iš vulkano trijų gerklių veržiasi liepsna ir dūmai. Degėsiai krito Rinihue, Los Lagos ir Linpingue apielinkėj; tarp gyventojų kilo panika. Troškinantis karštis jausta Valdiva, už 120 mylių į šiaurius.

Karšta lava sunaikino nemažai javų laukuose. Netoli vulkano ganyklose žuvo daug galvijų.

Stubos ir prūdai tapo sunaikinta, kuomet vanduo ežere Chapo pakilo ir del tos priežasties Chamiza upėj vanduo užliejo krantus.

Vulkanas randasi pietrytiniam pakrašty Llanquihue ežero; visada veikė, bet retai kada taip smarkiai išsiveržvadavo.

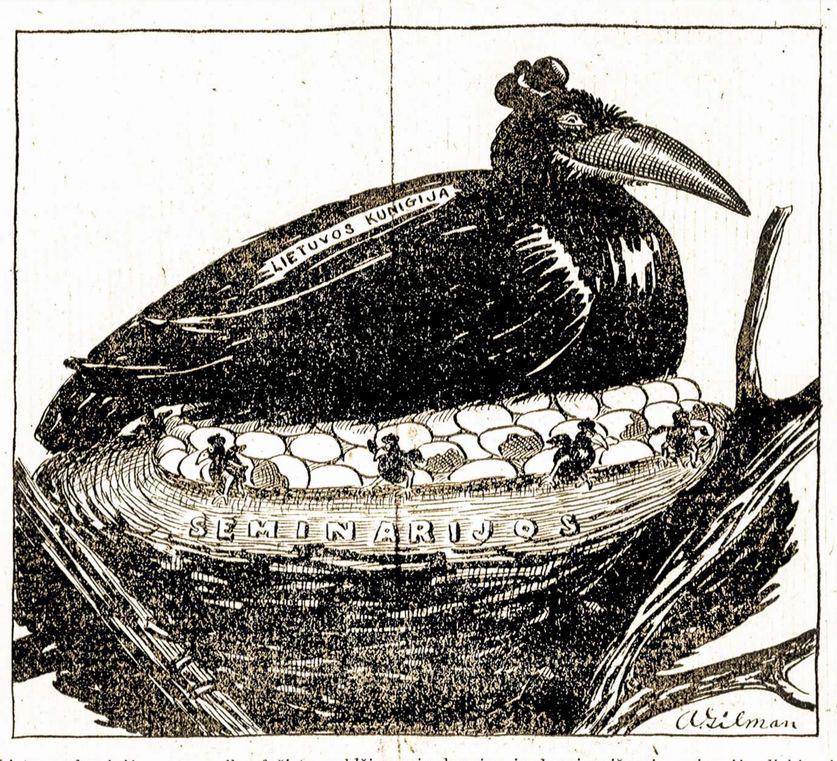

Lietuvos kunigija, su pagelba fašistų valdžios, vis daugiau ir daugiau išperi seminarijų dirbimui "dievo agentų" mulkinti žmones.

Pardavė Ąžuolų už 1,262,500 Litų

KAUNAS.— Gruodžio 18 d. Miškų departmente įvyko varžytinės. Parduota 3051 ąžuolų ir 411 didelių eglių už 1,262,500 litų. Tai buvo antrą kartą varžytinės. Pirmą kartą gruodžio 6 d. gauta 1,030,000 lit. Ministeris tas varžytines nepatvirtino. Gruodžio 18 d. varžytinėse dalyvavo 7 užsienių firmos ir vienas vietos pirklys. Be to, tą dieną parduota ir daugiau miško, sako, virš 2 mil. litų.

Hooveris Sugrįžo

WASHINGTON.— Sekmadienį Hooveris sugrįžo iš kelionės po Lotynišką Ameriką, kur jis buvo nuvykęs apžiūrėti Amerikos imperialistų interesų.

Jis apsistojo Mayflower viešbuty.

Stoty patiko jį senatorius Shortridge iš Californijos. Hooveris tarsis su Mellonu ir Gilbertu (generaliu agentu kolektuot nuo Vokietijos kontribucijas) apie Vokietijos kontribucijas. Toliaus jis tarsis su repblikonais senatoriais apie pravarymą Kelloggo "taikos" pakto ir kreiserių budavojimo biliaus, atkreipto prieš Angliją. Hooveris svarbiausia dabar susirūpinęs rengimu karo planų. Jo administracija drūtins armiją ir laivyną.

Čeverykai iš Varlių Odos

PARYŽIUS.— Net ir varlės oda pradėta naudoti gaminimui naujos mados čeverykų. Jų spalva skirtinga nuo kitų čeverykų. Sakoma, moterys jas labai perkas.

J. Romanas, Žmogžudys, Paleistas iš Kalėjimo

"Lietuvos Žinios" praneša" kad tapo paleistas iš kalėjimo klerikalas Jonas Romanas, kuris pernai buvo nuteistas kalėjiman už D-ro Brundzos užmušimą.

Fašistai susimylėjo ant fašisto ir paliuosavo iš kalėjimo. Romanas kalėjime taipgi gana gerai gyveno; augštieji valdininkai tankiai jį aplankydavo; gaudavo gerą maistą.

Numirė Tex Rickard

MIAMI BEACH, Fla. — Sakmadienio rytą čia ligoninėj numirė George L. (Tex) Rickard, garsus kumštynių rengėjas kapitalistas.

Jam mirštant prie jo buvo jo žmona, Jack Dempsey, Dr. E. H. Adkins ir dvi slaugės.

Jam buvo padaryta operacija ant vidurių (ant aklosios žarnos).

Berengdamas kumštynes Rickard susikrovė $5,000,000 turtą, kurį paliko savo šeimynai. Begyvendamas taipgi išleido milionus dolerių baliavojimui.

Statinė Užmušė Kalinį

Gruodžio 19 d. Kauno sunk. darbų kalinys Isomovas, dirbdamas prie Kauno apyg. teismo, kieme netikėtai sunkios statinės buvo prislėgtas prie sienos. Jam sutraiškyta galva. Kalinys mirė.

Mexico City.— Meksikos valdžia įsakė apvalyti šio miesto gatves nuo ubagų. Įsakė visus ubagus gatvėse suareštuoti ir atiduoti į visuomeninius biednųjų namus.

Jugoslavijos Karalius Pasiskelbė Diktatorium

BELGRADE, Jugoslavija. —Jugoslavijos karalius Alexander pirmadienį panaikino konstituciją ir pasiskelbė diktatorium; panaikino parlamentą ir nuskyrė naują kabinetą. Generolas Peter Zirkovitch tapo paskirtas premjeru.

Katastrofinga Ūkio Padėtis Vilniaus Krašte

Visa Vilniaus spauda reiškia didelį susirūpinimą del ištikusio šiemet Vilniaus kraštą nederliaus.

Gudų "Gromadzianin" pareiškia, kad nederlius priėmė katastrofingas ribas. Žymi Vilniaus ir Naugardo vaivadijų dalis liko be javų ir sėklų ateinantiems metams. Reikalinga plati vyriausybės parama.

Londonas.— Agituodamas už atsteigimą diplomatinių santikių su Sovietų Sąjunga, ponas Coates savo išleistoj brošiuroj nurodo, kaip daug biznio Anglija praradė, nutraukdama diplomatinius ryšius su Sovietais.

Sudegė Malūnas

Kybartuose sudegė didelis malūnas. Gaisras kilo nuo lempos. Buvo apdraustas 20,000 litų.

Atvyko Maskvos Amtorgo Viršininkas Poliakov

NEW YORK.— J. A. Poliakov, galva Amtorgo Prekybos Korporacijos Maskvos skyriaus, atvyko į šią šalį antru kartu bėgy metų laiko. Jis dalyvaus Sovietų Dailės ir Rankų Darbų Parodoj, kuri atsidarys vasario 1 d., Grand Central Palace, New Yorke.

Lenino Mirties Paminėjimo Masiniam Mitinge Bus Kalbama Apie Naujo Karo Pavojų

NEW YORK.— Šeštadienio vakarą, sausio 19 d., rengiamas milžiniškas masinis mitingas paminėjimui Lenino mirties, Madison Square Garden. Rengia Darbininkų (Komunistų) Partijos Antras Distriktas.

Tame susirinkime bus iškelta karo pavojus: kaip Jungtinės Valstijos rengiasi prie naujos skerdynės.

George Pershing, pusbrolis generolo Pershingo, tarnavęs Amerikos armijoj, sako:

"Amerikos imperialistų godumas ir Wall Streeto pasiryžimas užgriebti ir sau laikyti Lotynišką Ameriką ir kitus marketus nepaisant kiek tatai kainuotų, sudaro butiną reikalą kalbėti apie karo pavojų Lenino mirties paminėjimo mitinge.

"Jungtinės Valstijos savo brutališka ir vagiška intervencija Nicaraguoj, skelbdamos apgavingą Kelloggo "taikos" sutartį ir atvirai reikšdamos savo antagonizmą linkui Sovietų Sąjungos nepaliaujamai ir neišvengiamai žengia linkui naujo karo, linkui naujos pasaulinės skerdynės. Bet pasaulio darbininkai šiuo tarpu neturi būt užklupti nieko nežinanti. Jie turi būt prisirengę kovot už savę ir prieš Wall Streetą.

"Lenino mirties paminėjimas kaip tik suteikia progą supažindinti darbininkus su tais faktais. Negali būt geresnės progos iškelti į viršų valdžios rengimąsi prie karo, kaip tik masiniame mitinge, sušauktam paminėjimui mirties Lenino, didžiojo vado darbininkų ir valstiečių respublikos."

Lietuviai darbininkai, rengkitės dalyvauti tame masiniam mitinge.

Apart prakalbų, bus ir muzikalė programa.

Lenkija Steigia Savo Koloniją Peru Krašte

VARŠAVA.— Iš priežasties Jungtinių Valstijų ir Kanados imigracijos suvaržymo, Lenkijos Nacionalis Ekonominis Bankas, valstybės įstaiga, paskyrė $150,000 įsteigimui lenkų kolonijos Peru krašte (Pietinėj Amerikoj). Peru valdžia jau suteikė koncesijomis apie 5,000 akrų žemės, ir pradžia bus padaryta su 1,000 šeimynų. Bankas apmokės jų kelionę, supirks žemės dirbimo įrankius, pastatys stubas, o paskui kontroliuos jų produktų gamybą per savo skyrių, kuris bus įsteigtas Peru krašte. Žinoma, didžiuma tų žmonių bus išnaudojami, kaip vergai.

APIPLĖŠĖ FOX FOLLIES TEATRĄ BROOKLYNE

Pereitą nedėldienį aštuoni plėšikai padarė užpuolimą ant raštinės ir kasos Fox Follies Teatro, Graham Ave. ir Debevoise St., Brooklyne, ir išplėšė $3,000. Tuo sykiu buvo pustrečio tūkstančio publikos, žiūrėjusios į krutamąjį paveikslą. Ties įėjimu į teatrą taipgi sukinėjosi pora tuzinų žmonių. Ginkluoti plėšikai, atvažiavę automobilium, vieni atsistojo su revolveriais rankose prie durų, kaipo sargai, o kiti įėjo vidun plėšti. Kas tai buvo pranešęs policijai. Įvyko šaudymasis plėšikų su pervėlai atvykusiais policmanais, bet plėšikai pabėgo, netoli palikdami 25 kulkoms sušaudytą savo vogtą automobilių, kuriame buvo atvažiavę, o patys paspruko.

Panedėlį iš ryto į plėšimo vietą atsilankė net pats policijos komisionierius su detektyvų viršininkais.

Armijos Orlaivis Virš 140 Valandų Ore

METROPOLITAN AIRPORT, Los Angeles.—Armijos orlaivis Question Mark, rašant šią žinią, jau išskraidė be nusileidimo valandas, darydamas dymą, ar ilgai orlaivis ir kūnai galės išlaikyti. Orlaivis pradėjo skraidyti pereitą antradienį. Sumušė visus orlaivių ir dirižablių ilgo skraidymo rekordus. Visi trys orlaivio motorai dar gerai veikia. Juo lekioja penki lakūnai. Majoras Carl Spatz komanduoja. Lakūnai nors esą pavargę, bet dar gali toliaus laikytis.

Amerika visokius bandymus daro su orlaiviais, rengdamosi prie karo.

Numirė Caro Dėdė

PARYŽIUS.— Sekmadienio naktį, Antibes, Francijoj, numirė didysis Rusijos kunigaikštis Nikolajus Nikolajevičius, caro dėdė ir buvęs vyriausias vadas caro armijų.

Iki nuvažiavo pas Abraomą jis dar vis svajojo užsikarti ant Rusijos liaudies sprando. Jisai buvo jau 72 metų amžiaus.

Visiems Partijos Nariams

Darbininkų (Komunistų) Partijos branduolių susirinkimai bus laikomi bėgyje savaitės nuo 7 d. iki 13 d. sausio rinkimui delegatų į sekcijų konvencijas. Visi partijos nariai būtinai dalyvaukite susirinkimuose. Kiekvienas partijos narys turi dalyvauti savo branduolio susirinkime ir imti dalyvumą diskusijose ir rinkime delegatų.

Distrikto Pild. Komitetas.

LITHUANIAN DAILY LAISVĖ

Published by
LITHUANIAN CO-OPERATIVE PUBLISHING SOCIETY, INC.
Every day except Sunday at 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

SUBSCRIPTION RATES:
Per year ——— $6.00 | Foreign Countries ——— $8.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879

SVARBIEJI DIENOS KLAUSIMAI

Lėnino Mirties Paminėjimas

Sausio 21 d., 1924 metais, mirė didžiausias pasaulio darbininkų vadas ir mokytojas, **N. Leninas.** Kasmet yra ruošiami jo mirties paminėjimui masiniai susirinkimai. Šiemet bus apvaikščiojamos penkių metų sukaktuvės.

Lenino mirties paminėjimus ruošia komnistai bendrai su šiaip susipratusiais darbininkais. Amerikoje paminėjimai įvyksta po vadovybe Amerikos Darbininkų (Komunistų) Partijos, sekcijos Komunistų Internacionalo. Mes norime specialiai atkreipti atydą "Laisvės" skaitytojų, visų lietuvių revoliucinių darbininkų ir darbininkiškų organizacijų į šių metų Lenino mirties paminėjimo susirinkimus. Reikia padėt Darbininkų (Komunistų) Partijai padaryti tuos susirinkimus tikromis masinėmis demonstracijomis.

Šiemet padėtis labai rimta. Reakcija visuose kraštuose siunta. Imperialistai atvirai rengiasi prie naujo karo. Amerikos imperializmas vis plačiau skėčia savo sparnus Centralinėj Amerikoj ir Pietų Amerikoj. Senosios darbo unijos tapo nelemtų vadų visai nutemptos į kapitalistų klasės glėbį. Visur darbininkų klasės priešai vienijasi kovai prieš komunizmą.

Lenino mirties paminėjimo susirinkimai turi būt darbininkų solidarumo demonstracijomis po visą plačią Ameriką. Mūsų obalsis turi būt: "Klasė prieš Klasę! Darbininkų vienybė prieš imperialistinį kapitalizmą!"

Lenino mirties paminėjimo susirinkimai bus rengiami bėgyje visos savaitės tarpe 20 ir 26 d. sausio. Lietuviškos darbininkų organizacijos privalo stengtis bėgyje tos savaitės neturėti kitokių parengimų, apart paminėjimo Lenino mirties sukaktuvių. Beveik visuose miestuose paminėjimai bus rengiami tarptautiniai po vadovyste Darbininkų (Komunistų Partijos. Darbininkiškų organizacijų pareiga paremti tuos susirinkimus ir ragint savo narius, kad skaitlingiausia juose dalyvautų.

Bill Haywood Atsiminimai

Angliškam komunistų dienraštyje "Daily Workeryj" eina atsiminimai Williams ("Bill") Haywoodo, buvusio I.W.W. vado, kuris pernai mirė Sovietų Sąjungoje. Haywoodas buvo vienas iš Amerikos darbininkų revoliucinių vadų per daug metų. Jo atsiminimai turtingi braižiniais iš darbininkų judėjimo ir kovų.

Haywoodas buvo nuteistas kalėjiman ant dešimties metų už prieškarinį veikimą. Jis prasišalino į Sovietų Sąjungą ir ten aktyviai dalyvavo statyme naujos tvarkos. Susipažino su komunizmu ir įstojo į Sovietų Sąjungos Komunistų Partijos eiles. Ir mirė komunistu.

Kurie supranta anglų kalbą, patartina skaityti Haywoodo atsiminimus "Daily Workeryj".

Penki Metai Audringo Gyvenimo

Šiomis dienomis angliškas komunistų dienraštis "Daily Worker" apvaikščioja penkius metus savo gyvavimo. Kuomet Darbininkų (Komunistų) Partija pradėjo dienraštį leisti, tai darbininkų priešai sakė, kad tik pasirodys, sužibės ir vėl užges. Bet jų pranašystė neišsipildė. "Daily Workeris" jau sulaukė penkių metų amžiaus ir dar ilgus metus žada gyvuoti. Mes turime vilties, kad jis drąsiai sulauks laidotuvių Amerikos kapitalizmo. Ir tie, kurie jam greitą mirtį pranašavo penki metai atgal, gali patys pirma kojas pakratyti.

Tai toks mūsų atsakymas darbininkų priešams. Iš antros pusės, mes puikiai suprantame tuos sunkumus, kurie stovi ant kelio palaikymo amerikoniško komunistų dienraščio. Mes puikiai žinome, kaip daug turėjo ir turės pasiaukoti komunistai ir jų simpatizatoriai palaikymui to nenuilstančio kolektyvio agitatoriaus ir propagandisto. Bet revoliuciniai darbininkai rankų nenuleido ir nenuleis. "Daily Workeriui" lemta augti ir stiprėti.

Mirė Amerikoniško Sporto Karalius

Užvakar mirė George L. (Tex) Rickard. Tai buvo stambiausias amerikonų sporto promotorius. Sportas jam buvo riebus biznis. Iš jo jis susipylė didelius aruodus aukso. Visi šmugeliški triksai, visos amerikoniškos buržuazinės apgavystės ir suktybės Rickardui buvo puikiai žinomos ir jis jas sekmingai panaudojo savo karjeroje.

Rickardas buvo atspindis ir išdavas amerikoniško sporto kaipo biznio. O kitokio sporto Amer. tuo tarpu beveik nėra. Visi tie beisbolių ir futbolių tymai, visos tos ristynės ir kumštynės, visi tie čampionatai yra rankose tokių dolerinių tūzų, kaip buvo Rickardas. Sportas del sporto kaip ir negyvuoja Amerikoje.

Iš vienos pusės, Amerikos sportas yra derlinga dirva tūliems kapitalistams, iš kitos—jis yra puikiai kapitalistų išnaudojamas palaikymui amerikoniškos darbininkiškos jaunuomenės ištikima kapitalistinei sistemai. Sportas čia yra vienas iš daugelio galingų ir pasekmingų kapitalo įrankių, jojo kovoje prieš darbą.

Pagimdė Keturis Kūdikius

Geležinkelių tarnautojo žmona Azijoj, Njari mieste pagimdė 4 kūdikius. Visi keturi berniukai ir visi sveiki ir gyvena.

Sovietų Unijos Saugo Darbininkų Sveikatą

Kaip ilgai ir kaip skubiai darbininkas gali dirbti nepakenkdamas savo sveikatai?

Nors šitas klausimas yra didžiausios svarbos kiekvienam darbininkui kiekvienos šalies, tačiaus tik Sovietų Sąjungos darbo unijos, iš visų industrinių ir šiaip darbininkų organizacijų pasaulyje, įkūrė mokslinę įstaigą suradimui atsakymo. Centralinis Darbo Institutas, kurio buveinė randasi gražiam moriniam name ant vienos iš didžiųjų gatvių Maskvoje, yra didelė laboratorija, priklausanti Sovietų Sąjungos Darbo Unijų Tarybai. Šio Instituto tikslas yra tame, kad apsaugoti darbininkų sveikatą ir išrasti naujus gamybos būdus del padarymo geresnio darbo su mažiausia žmogaus darbo spėkų.

Kiekvienas Centralinio Darbo Instituto departmentas turi pasiskyręs sau tam tikrą mokslinį uždavinį. Vienas kambarys pašvęstas studijavimui, kaip darbo valandos ir skubinimas darbe atsiliepia ant darbininko kraujo spaudimo. Kita laboratorija tiria, kaip nuovargis atsiliepia ant darbininko sveikatos. Kitas mokslininkas savo visą laiką praleidžia atradimui, kiek daug darbo energijos yra išeikvojama tam tikram industriniam procesui (darbui). O tuo tarpu viena ištisa Instituto šaka yra pašvęsta mokinimui darbininkų, kaip jie gali atlikti paprastą procesą su mažiausiu spėkų įtempimu. Pavyzdžiui, padaręs desėtkus tūkstančių bandymų, Institutas surado pasekmingiausį metodą, kaip laikyti rankoje plaktuką ir kaltą su mažiausia rizikos delei sužeidimo darbininko pirštų.

Sovietų Sąjungos visus dirbtuvių inspektorius skiria pačios darbo unijos. Tas užtikrina griežtą prisilaikymą darbo įstatymų. Tenai nerasi paskirtų politikierių, kokie yra Jungtinėse Valstijose, nes ten darbininkai kontroliuoja kaip pramonę, taip valstybę. Kiekviena dirbtuvė taip pat turi specialį darbo unijos komitetą, kurio tikslas yra apsaugoti darbininkų sveikatą.

Labai artimai veikiantis su Sovietų darbo unijomis yra dar Valstybės Fizikinės Kultūros Institutas, skyrius Liaudies Sveikatos Komisariato. Šita organizacija padeda darbo unijoms išdirbti plačią fizikinės kultūros programą delei jų narių. Taip pat padeda gauti darbininkams pažaisti ir pasilsėti vietas, šviežio oro sanatorijas ir tt. Sovietų unijos šiandien turi virš 46,000 socialių kliubų, kurių tikslas yra kelti ir gerinti darbininkų sveikatą ir kultūrinį išsilavinimą.

Albert F. Coyle.
Maskva.

DIRBTINIAI PERLAI

Nešenai "Laisvėje" buvo rašyta, iš kur ir kokiais būdais gaunami tikrieji perlai, kurie nesvietiškai brangūs. Sykiu buvo nurodyta, kaip perlų gaudytojus išnaudoja ir kiek jie turi vargo, pakol juos pagauna. Dabar čia nors trumpai nurodysiu, kaip daromi netikri, dirbtiniai, perlai.

Paprastai mes matome krautuvėse perlų, kurių galima gauti ir už 25 centus čielą virtinę. Tai stikliniai karoliai aptepti tam tikra maliava, kokiu nors sidabro mišiniu. Bet geresni dirbtiniai perlai ne taip jau pigūs.

Iki šiol Francijoj viena firma išdirbinėjo dirbtinius perlus, kurie skaitėsi geriausi visame pasaulyje. Firma tą sekretą laikė didžiausioj slaptybėj ir kur jau sudarydavo perlinius dažus, tą skyrių labai saugodavo, nieko neįsileisdavo, išskyrus ištikimiausių žmonių. Todel sunku buvo kam nors sužinoti tą paslaptį. Pagaliaus, vienas rusas, ilgus metus dirbęs prie tų dirbtinių perlų, išrado naują būdą jų dirbimui, kuris prieinamas ir Rusijoj. Jis patyrė, kad del Rusijos tie būdai, kurie vartojami Francijoj, neprieinami, nes nėra tam tikrų mašinų ir chemikalinių preparatų. Tas darbininkas savo išradimą perdavė Rusijai ir dabar jau Maskvoj dirbami netikri perlai.

Rusijos upėse randasi tam tikrų žuvyčių, kurių niekas nevalgo. Jų žvynai be galo blizga ir išduoda įvairias spalvas. Pirmiaus gaudydavo tas žuvytes, imdavo nuo jų žvynus ir siųsdavo Francijon. Ten iš tų žvynų darydavo perlus. Dabar jau tuos žvynus siunčia ne Francijon, bet Maskvon. Kuomet atsiunčia į Maskvą žvynų bačkutes ir jas atidaro dirbtuvėje, tai jie nelabai maloniai kvepia. Čia juos tuojaus apdirba, nuo jų nuima blizgančias dulkes, paskui jas chemišku būdu paverčia į tam tikrą skystimą. Kuomet būna pripildyti tuo skystimu indai ir juos sujudina, pamaišo, kad tas skystimas judėtų, banguotų, tai tuojaus pasimato įvairių spalvų blizgančios bangos, tartum laumės juostos. Užtenka padažyti meduką tame skystime ir patepti pirsto nagą, kaip jis ir minutą laiko pavirsta dideliu plokščiu perlu ir jau nieku būdu negalima nei nutrinti, nei nuskusti, tol laikosi, kol perlinis nagas nenuauga.

Kada jau perlinis skystimas padarytas, tai imami labai gero stiklo padirbti karoliai ir darbininkės, dirbančios tame darbe, po vieną karolėlį užmauna ant drato, įkiša į tą perlinį skystimą, paskui padžiovina elektrikos pečiuje ir deda, kaipo perlą, išduodantį gražiausią spalvą. Rusijos dirbtiniai perlai daug geresni, negu Francijos ir apsieina nuo 60 iki 70 nuošimčių pigiau, negu Francijos. Jie taip stiprūs, kad nudažius perliniu skystimu karolius, galima per juos vaikščioti, kulnimis mindžioti ir jie nei sprogsta, nei susibraižo perlinė spalva.

Iki šiol visi dirbtiniai perlai veik išimtinai buvo siunčiami į užsienį ir ten jie rinkose pradėjo išmušti francūziškus perlus, nes viena, geresni už francūziškus, o antra ir pigesni.

Vienas trūkumas Rusijoj, tai neišdirba šilkinių stiprių siūlų perlų suvėrimui ir neturi tinkamų sagučių, kad uždėjus ant kaklo galima būtų karolių galus susegti. Šitus dalykėlius turi traukti iš užsienio. Bet greitu laiku visa tai galės ir Rusijoj dirbti.

Antras dalykas, tai žuvų gaudytojai ne visuomet gaudo tas žuvytes. Jeigu jiems pasitaiko geresnių ir pelningesnių žuvų gaudymo sezonas, tuomet perlines žuvytes paliekа ramybėje. Iš tos priežasties kaip kada pritrūksta žvynų ir darbas susitrukdo. Bet laikui bėgant ir šis klausimas bus išrištas ir darbas eis savo keliu.

Pasirodo, kad Rusija savo naujais išradimais jau pradeda pralenkti kai kurias ir kapitalistines šalis.

Švenčioniškis.

Berlynas.— Europos oro laivių komercinės linijos numušė keliavimo kainas ant 10 nuošimčių.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Lenino Rekordas apie Sovietus

Yra daugelis Lenino prakalbų gramafonų rekorduose. Viena yra apie Sovietų galią, jos turinys sekamas: Kas tokia Sovietų galia? Kame yra esmė tos naujos valdžios, kurią negali arba nenori suprasti dar daugelyje šalių? Jos esmė, jos magnitas, traukiantis darbininkų simpatijas kiekvieno krašto, yra tame, kad pirma Rusiją valdė turčiai, kapitalistai, o dabar pirmu kartu valdo tik tie sluogsniai, kuriuos kapitalizmas slėgė.

Net pačioje demokratiškiausioje, net pačioje laisviausioje demokr. respublikoje, kol viešpatauja kapitalizmas, kol žemė yra privatinė nuosavybė, valstybę visados valdo nedidelė mažuma, susidariusi iš devynių dešimtadalių iš kapitalistų ir turčių.

Pirmu kartu pasaulyje valstybės galia pas mus Rusijoje taip sutvarkyta, kad tiktai darbininkai, tiktai dirbantieji valstiečiai, išskiriant išnaudotojus, sudaro masines organizacijas — sovietus ir tiems sovietams pavedama visa valstybinė galia. Sovietų valdžia ne kokis stebuklingas dalykas. Ji iškarto negali neturėti ydų, beraštijos, nekultūriškumo, ir kitų silpnybių iš praeities ir nuo baisaus karo liekanų pasekmių. Bet ji duoda galimybę žengti prie socializmo. Ji duoda galimybę pakilti tiems, kuriuos išnaudojo ir slėgė; ji duoda galimybę imti vis daugiau ir daugiau į darbininkų rankas visą valstybės vairą, tvarkymą jos, tvarkymą savo ūkio ir pramonės.

Sovietų valdžia tai yra kelias prie socializmo.

Skirtumas Tarpe Caro ir Sovietų Skolų

Caro valdžia daugumą savo skolų užtraukdavo užsienyje ir sunaudodavo gautus pinigus karo reikalams ir kovai prieš revoliucinį judėjimą. Tas nedavė jokios naudos liaudžiai ir krašto pramonei. Tos skolos gulė, kaip sunkiausia našta, ant visos dirbančios liaudies ir darė ją priklausoma nuo užsienio kapitalistų.

Sovietų valdžia didelę daugumą paskolintų pinigų sunaudoja del gerinimo žemės ūkio ir del budavojimo naujų fabrikų ir dirbtuvių. Sovietų valdžia skolinasi pas savo krašto gyventojus ir sunaudoja jų gyvenimo pakėlimui. Naujos dirbtuvės padidins ir todel nupigins valstiečiams reikalingas mašinas, prašalins stoką tam tikrų tavorų ir panaikins bedarbes. Apart to, Sovietų valdžia, budavodama naujus fabrikus ir dirbtuves, išeina iš po kapitalistų ekonominės priklausomybės, kurią jie iš užsienio nori užkarti.

Vertė **D. M. Šolomskas.**
(Iš SSSR. Kalendoriaus)

Dviejuose Dideliuose Fabrikuose 7 Valandų Darbo Diena

Dnepropetrovske du dideli fabrikai — Petrovskas ir Leninas — pereina ant 7 valandų darbo dienos sistemos. Nauja sistema įvedama sistemačiai įvairiuose departmentuose ir neužilgo visi departmentai dirbs sutrumpinta darbo diena.

SKAITYTOJŲ BALSAI

DRAUGO DUOBINO MIRTIS

Šliūbas, Šermenys ir Krikštynos Vienu Sykiu

BROOKLYN, N. Y.—Gruodžio 26 d. numirė E. Leonas Duobinas (Duben). Velionis apie 13 metų kaip vedęs. Pilnai buvo laisvų pažiūrų, taipgi ir savo šeimyną troško išauklėti laisvai. Leono gyvenimo draugė nors nelankydavo bažnyčios ir nėjo kitų bažnytinių pareigų, bet visuomet abejojo neturėdama tikro nusistatymo nei kaip vienai, nei kaip kitai pusei. Bet Leono draugės artimi giminės, tai jau tikri fanatikai.

Kadangi Leonas per kelis paskutinius metus sirgdavo, tai jam papuldavo, o ypač paskutiniais metais, taip sakant, sopulių suimtam sukristi. Tokiame atsitikime Leono draugė visuomet pasišaukdavo savo seserį, o su pagelba jos, visas arti gyvenančias davatkas ir davatkinus, kurie, žinoma, tuoj pradėdavo piršt ligoniui visokius bažnytinius monus. Drg. Duobinas griežtai atsisakydavo nuo jų malonių ir prašydavo, kad jie prasišalintų ir paliktų jį ramybėj. Bet paskutinėmis valandomis prieš jo mirtį jau apsiginti nepajėgė.

Kada ligonis gulėjo jau be žado, kada jam per burną ir nosį mušėsi kraujas, kada vaitojo klajodamas skausmuose, tai subėgo viršminėti fanatikai ir pradėjo savo juodą darbą. Pirmiausia sugrabalioja rožančių ir tuoj užneria ligoniui ant kaklo. Paskui pašaukė kunigą, kuris atliko, ką jis norėjo ir užtupdė dievą ant sutinusio ligonio liežuvio. Negana to. Tuoj kunigas išspaviedojo ligonio moterį, bet jai dievo neteko suvalgyt, privedė ją prie be žado gulinčio ligonio ir davė šliūbą No. 2, nes pirmą Duobinių šliūbą davatkos ir kunigas pripažino nekošer.

Kada Leonas po tų visų ceremonijų biskut įatsipeikėjo, tai sušuko: "Ką jūs su manim dabar padarėte? Ką ant to pasakys mano draugai?" Iš Leono draugės žodžių, ji sako man: "Tai matai, drauge, jei yra dievas, tai jam bus geriau," ir dar pridūrė: "Nes kunigas irgi taip sakė." Toliau ji tęsė: "Kaip uždėjom jam rožančių ant kaklo, tai net marškinius sudraskė, bet rožančiaus negalėjo nuplėšti, tai gal jis norėjo, kad būtų."

Kitą dieną Leonas didelėse kančiose mirė. Vėl subėgo viršminėti tamsuoliai ir pradėjo darbuotis. Nulėkė pas kunigą, užpirko kelias mišias ir skirtingo sorto kiekvienas, suderėjo kunigą lydėt velionio kūną ant kapų ir kitas nobaženstvas.

Bet negana to. Dar nespėjo velionį pašarvoti, tuoj pasigriebė Leono 5-kių metų sūnelį, kuris, mat, niekados nebuvo aptepliotas krikšto tepalais, nutempė nekaltą kūdikį į bažnyčią ir padarė kataliku.

Žinoma, tas viskas kainuoja, kunigas dykai nedirba, o tą viską turės apmokėt likusi našlė.

Duobinienė, kaip augščiau minėjau, visuomet abejojo kas link religinių monų; taipgi suvargus ir silpna fiziškai. Davatkos, pasinaudodamos jos silpnumu, ir surengė tą trilypę makalienę, atlikdamos trejetą ceremonijų ant syk—vestuves, nes mirštančiam šliūbą davė No. 2; o kadangi kitą dieną ligonis mirė, tai sykiu buvo ir šermenys. Pirma, negu kūną palaidojo, pakrikštijo jo sūnelį, tai dar ir krikštynos. Tokį šposą padaryti su laisvo žmogaus šeimyna gali tiktai kunigų sumulkinti tamsūs fanatikai.

Neteko patirti, ar kunigas buvo informuotas, kad Leonas, kaip jis man pats sakė, niekuomet nebuvęs kataliku, o pagal savo tėvuko tikėjimo buvęs liuteronų išpažinimo. Žmogus buvo atsikratęs liuteroniškų monų, tai jam mirštant ir numirus padarė jį kataliku.

Drg. Duobinas paskutiniais keliais metais neprigulėjo prie darbininkiškų organizacijų, bet mintimis ir pasielgimais visuomet stovėjo su susipratusiais darbininkais, visados skaitė darbininkiškus laikraščius, kada išgalėdavo, tai lankė darbininkų parengimus. Paliko moterį su dviem sūneliais didžiausiame nuliūdime.

Ilsėkis, drauge! Tegu tau būna ramu šaltoj žemelėj.

Leono Draugas.

Žiupsnelis Žinių iš SSSR

Gruzijos Menševikų Juodašimtiški Darbai

Maskvos "Pravdai" iš Tiflizo pranešama, kad Sovietinėj Gruzijoj tapo suimti du iš užsienio atsiųsti šnipai — Pirchalaišivili ir Aleksandra Lordem. Juos Gruzijon atsiuntė šnipinėti gruzinai "menševikai, kurie randasi užsienyje ir Paryžiuje turi įsteigę savo "Gruzijos valdžią."

Pas tuodu šnipu rasta daug svarbių dokumentų, parodančių juodašimtiškus, kontr-revoliucinius menševikų darbus. Be to, klausinėjant, šnipai daug dalykų papasakojo apie savo partijos veikimą užsienyje ir jos planus ateityje. Jie čia buvo atsiųsti sužinoti apie Raudonosios Armijos stovį.

Pas Pirchalaišivilį rasta rezoliucija, kurią priėmė nesenai įvykęs kontr-revoliucinės menševikų partijos slaptas susirinkimas. Tarp kitko, toj rezoliucijoj įsakoma **"nacionalei valdžiai (kuri randasi Paryžiuje) pajieškot talkininkų tarpe Europos ir Amerikos valstybių, kurie sutiktų, tinkamam momente, kaip ginklais, taip diplomatijos pagelba padėti pasiliuosavimo kovai."** Vadinasi, menševikai (socialistai) veda derybas su kapitalistinėmis valstybėmis, kad užpulti Sovietų Sąjungą.

Valstiečių Kolektyvai

Viso Sovietų Sąjungoje yra 32,425 valstiečių kolektyvai. Į juos yra susidėję 406,000 šeimynų. Visų tų kolektyvų žemės plotas apima 1,363,000 hektarų.

Septynių Valandų Darbo Diena

Podolsko mieste siuvamų mašinų fabrike įvesta 7 valandų darbo diena. Iki šiolei ten dirbo 7,000 darbininkų, o dabar bus dar priimta 1,000. Reiškia, 8,000 darbininkų dirbs po naujo darbo sistema.

Didžiausia Kasykla

Donbase ruošiamasi atidaryti didžiausia kasykla. Ji į metus duosianti 1,500,000 tonų anglies.

Nauji Keturi Laivai

Leningrado fabrike vardu Baltiski pradėta statyti keturi nauji prekybos laivai. Jie užvardyti komunistų vadų vardais — Bucharinas, Molotovas, Kuibiševas ir Mikojenas.

Atidarytas Naujas Geležinkelis

Gruodžio 15, 1928 m., į Sergijopolį pribuvo pirmas traukinys naujų geležinkeliu, kuris vadinasi Turkestano-Sibirsku. Jis atlėkė iš miesto Semipalatinsko, kuris randasi už 887 kilometrų nuo Sergijopolio.

POLEMIKA IR KRITIKA

ATSAUKIMAS

m... di...respondencija, kuri tilpo va...svėj" 19 d. lapkričio, la-da...neteisingai apšmeižė Šar-yn... Pamatęs šią korespon-ši...ją Šargalis padavė skun-pe...nt A. L. P. B. susirinkimo, le... įvyko 5 d. gruodžio. Po d...po apsvarstymo, visuoti-g... susirinkimas paliko ant ...ddirektorių rankų.

...oarddirektorių susirinki-... įvyko 16 d. gruodžio. Po ... diskusijų, didžiuma board-...ktorių nubalsavo, kad Šar-...s atrastas nekaltas ir ne-...ingai apšmeižtas. Nutarė ...aukti tą korespondenciją ir ...nisija išrinkta.

"Laisvės" korespondentas rašo, kad Šargalis įpuolė į desperaciją del A. D. K. P. prakalbų. Tas netiesa. Kuomet Šargalis pamatė išgarsintas A. D. K. P. agitacijos prakalbas, jis pranešė pirmininkui, kad jis sužinojo, kad reikalinga permitas ant nedėlios rengimo agitacijos prakalbų, kadangi republikonai norėjo rengti nedėlioje, 4 dieną lapkričio, ir taipgi ant Lietuvių Svetainės, bet jiem pranešė miesto gaspadorius, kad reikalingas permitas, tai jie nerengė, nes jie nespėjo ant tos dienos išimti permitą. Remdamasis tuo faktu, Šargalis, kaipo boarddirektorius, patarė pirmininkui sušaukti boarddirektorių susirinkimą del apsaugojimo svetainės nuo kitų keblumų, nes Šargalis kalbėjo su svetainės gaspadorium ir gaspadorius pranešė, kad dar svetainė nepaimta, bet jau prakalbos plačiai išgarsintos.

Kada pirmininkas pasikal-...ėjo su sekretorium, kad šauk- ...susirinkimą, sekretorius sa-...kad nereikia ir kad rengi-...komisija sužinos, ar reikia ...nito. Komisija paaiškino, ... permitas nereikalingas, ...r daugiau nieko neveikė. ...liau dalykas ve kame. ...okričio 1 d. svetainės ...orius fabrike buvo pa-šauktas į ofisą ir užklaustas:

"Kas rengia tas prakalbas?"

"Nežinau," atsakė gaspadorius.

"Kas paėmė svetainę?"

"Niekas," atsakė gaspadorius.

"Tai ką tu darysi, jeigu niekas nepaims svetainės iki 4-tos dienos?"

"Laikysiu uždaręs," atsakė gaspadorius.

Tame pačiame vakare gaspadorius pasišaukė kelius boarddirektorius ir klausė, kas jam daryti. Po pasikalbėjimui, jie sušaukė A. D. K. P. nekuriuos narius ir užklausė: "Ar jūs žinote, kas rengia tas prakalbas?" "Taip," jie atsakė. Tai kodel svetainė nepaimta ir prakalbos per laiką atgal išgarsintos?

Tuom pačiu laiku gaspadorius pareikalavo, kad tuoj vienas iš komisijos narių paimtų svetainę. Paaiškėjo, kad draugas J. Galgauskas ir buvo komisijos narys ir jam priklausė paimti svetainę, bet nepaėmė, ...akė, kad gali finų kooperacijos gaspadorius paimti, bet boarddirektoriai nesutiko su tuo, nes jo nebuvo, tai tada jie pradėjo jieškoti tarp savęs ir surado tokį žmogų, kuris sako: "Aš nieko neturiu ir nieko nebijau, todel aš galiu paimt svetainę," taip ir pasiliko.

Gaspadorius reikalavo raštiško paėmimo, bet kuomet tas ...ebuv... padaryta, jis parašė ...ką J. Galgauskui, kad jis ...inės neatidarys ir neduos. ...ą J. Galgauskas sušaukė ...rddirektorių susirinkimą. ...oarddirektoriai susirinko ... Tame susirinkime davė ...g papeikimų darbiečių vei-...ls, kad jie daug nelega-... veikia ir t...s veikimas ...kia bendrovė... svetainei. ...langi tos pra...bos turėjo ...kti ant ryt...s, nekurie ...rddirektoria... nenorėdami ...yti nuostol... Darbininkų ...jai, sutiko ...i svetainę. Toliaus korespondentas rašo šiandien Šargalis vienas priegiausių darbininkų judėji-me). Jeigu "L." korespondentas būtų Šargalio vietoj, atsisakytų nuo visokių veikimų tarpe lietuvių. Šargalis nuo pat pradžios susiorganizavimo namo draugijos ir kitų draugysčių veikia sykiu, ir dabar jau sulaukęs senatvės neatsisako sykiu veikt, ir dar atlieka svarbesnius darbus, o ne taip, kaip nekurie draugai per susirinkimus ir neteisingas korespondencijas įžeidžia draugus. Jeigu Šargalis ir kiti elgtųsi taip, tai jau senai būtų svetainės durys uždarytos.

Toliaus rašo (apsisaugot Šargalio ypatingai dirbtuvėj). Kuris reiškia, kad Šargalis šnipas ar kitokis nelabas žmogus. Ištikro, čia bjaurus šmeižtas.

Kada Šargalis buvo formanu, po juo dirbo daug lietuvių ir jis stengėsi užtart už darbininkus ir kitokiais būdais patarnaut. Tą liūdija, katrie dirbo po juo.

Kada kilo tam departmente streikas, Šargalis liko neutraliu, tą liūdija D. Valma, nes veluk jo ir streikas kilo. Vienu žodžiu sakant, Šargalis visada stengėsi patarnaut visuomenei gerais darbais, o ne taip, kaip "Laisvės" korespondentas rašo. O ką jis buvo socialistas, dabar republikonas, tą priverčia šeimyniškas gyvenimas, darbas ir senatvė.

Matyt, "Laisvės" korespondentas, matydamas, kad Šargalis turi didesnę įtekmę tarpe Norwoodo lietuvių, tuomi neužkęsdamas bando šmeižt net ir tuos parengimus, kur Šargalis dalyvauja komisijoj.

Mes matom, kad šitokie šmeižtai ant A. L. P. B. narių ir susirinkimų bendrovės namui labai kenkia.

Jeigu mes, Norwoodo laisvi lietuviai, pradėsime partyviškai skirstytis ir per laikraščius neteisingai šmeižtis, taip kad pastaruoju laiku "Laisvėj" tilpusios korespondencijos yra visos iškraipytos, negalėsime ilgai namo užlaikyt.

Mes nemanom, kad "Laisvės" korespondentas pasitaisys šitą atšaukimą perskaitęs, nes jo pasiryžimas šmeižt kas tik ne po jo noru.

Jeigu matai iš to naudą ir laikraštis talpina, tai rašyk, bet mes daugiau neatkreipsime atydos.

A. L. P. B. Komisija:
Olga Zaruba,
Simon Karol,
John Casper.

NUO RED.—Delei bešališkumo dedame komisijos atšaukimą. Bet komisija savo atšaukime perdėm meta dėmę ant darbiečių ir giria tuos elementus, kurie jau atsidūrė republikonų partijoj ir ten darbuojasi. Turime pasakyti, kad kas darbuojasi del republikonų ar demokratų, tas negali būti darbininkų draugu. Su republikonais ar demokratais darbininkai niekad negali bendrai veikti, kaip komisija rekomenduoja. Darbininkų skirtingi keliai.

Pateisinimas, kad Šargalį gyvenimo aplinkybės privedė tapti republikonu ir del tos partijos darbuotis—vaikiškas. Juk ir kiekvienas kapitalistas sako, kad gyvenimo aplinkybės juos priverčia išnaudoti darbininkus, o kuomet darbininkai pasipriešina išnaudojimui, tos pačios gyvenimo aplinkybės priverčia juos pašaukti kariuomenę ir įsakyti jai šaudyti į darbininkus. Vadinasi, komisija ir kapitalistų žingsnius pateisina.

Draugysčių Adresai, Kurios Turi "Laisvę" už Organą

APLA. CENTRO KOMITETO ANTRAŠAI

Pirm. IG. V. SAVUKAITIS, P. O. Box 262, Cuddy, Pa.
Vice-Pirm. K. URMONAS, 37 Norwich St., West View, Pa. burgh, Pa.
Sekr. J. GATAVECKAS, 109 Cress St., Carnegie, Pa.
Ižd. J. JASADAVIČIUS, 538—3rd Ave., Parnassus, Pa.
Iždo Globėjai:
JOS. TAUROZAS, 31 W. Main St., Carnegie, Pa.
J. GIRSZTOFF, 524 Washington Ave. Extension, Carnegie, Pa.
F. RODGERS, 312 Oregon St., Carliss Station, Pittsburgh, Pa.

A.P.L.A. KUOPŲ ANTRAŠAI

Kp. Sekr. antrašas.
2—K.Zabela, 3403 W. Carson Street, Pittsburgh, Pa.
3—J. Čirvinkas, 230 Magazine St., Carnegie, Pa.
4—F. Pikšris, 1331 Penn Avenue, Pittsburgh, Pa.
5—V. Labutis, 121 E. Monroe St., McAdoo, Pa.
6—M. E. Custerienė, 1009 E. 74th St., Cleveland, O.
7—J. D. Sliekas, 215 Overbrook Blvd., Pittsburgh, Pa.
8—W. Stačinskas, 2310 Sarah St., S. S. Pittsburgh, Pa.
9—K. Stačinckas, Box 655, New Kensington, Pa.
10—J. Albauskis, 1503 Wentworth Ave., Chicago Heights, Ill.
11—D. Lekavičia, P. O. Box 52, Finleyville, Pa.
12—J. Kinderis, 439 Maplewood Ave., Ambridge, Pa.
13—Wm. Urbon, R. F. D. No. 42, Rices Landing, Pa.
14—R. Beniušis, 911 Jones Avenue, North Braddock, Pa.
15—P. Kavaliauskas, 300 Todd St., Woodlawn, Pa.
16—A. Besasparis, P. O. Box 40 K. L., Aliquippa, Pa.
17—T. Treinauskas, P. O. Box 163, E. Pittsburgh, Pa.
19—J. Preikša, Box 201, Minden, W. Va.
20—A. Botyrius, Box 237, Burgettstown, Pa.
21—J. Lingevičius, P. O. Box 528, Westernport, Md.
22—P. Cibulskis, 7042 Lint Court, Maspeth, N. Y.
23—M. L. Balčiūnas, P. O. Box 128, Thomas, W. Va.
24—D. Vaikutis, 2514 Kooper St., Youngstown, O.
25—V. Peža, 242 So. Division St., Buffalo, N. Y.
26—A. Dambauskas, 224 E. Mahanoy Ave., Girardville, Pa.
27—M. Batutis, Box 24, Wilsonville Ill.
28—J. Džikas, P. O. Box 105, Frum, W. Va.
30—J. Leonaitis, 107 N. Duquoin St., Benton, Ill.
Eastono A. P. L. A. kuopa—M. Urba, 1119 Bushkill St., Easton, Pa.
33—A. B. Shatkus, 1256 Scribner Ave., Grand Rapids, Mich.
34—J. Audiejatis, Box 113, Royalton, Ill.
35—K. Bagdonas, 114 N. Vine St., Shamokin, Pa.
36—K. Vaičiūnas, 929 So. Hobson St., Harrisbug, Ill.
37—L. Aimanas, Coverdale, Pa.
38—B. Yuškauskas, Box 253, West Frankfort, Ill.
39—J. Chiplish, 611 Vandalia St., Collinsville, Ill.
40—A. Kirtiklienė, 1388 Andrus St., Akron, O.
41—J. Guzevičienė, Box 400, Benld, Ill.
42—F. Miller, Box 264, Buckner, Ill.
43—S. M. Liesis, 134 Williamson St., Saginaw, Mich.
44—L. Lasky, P. O. Box 413, Zeigler, Ill.
45—Ig. V. Savukaitis, P. O. Box 262, Cuddy, Pa.
46—D. Simutis, Box 27, Blanford, Ind.
47—J. Vaitkevičius, 5768 Addison Ave., Detroit, Mich.
48—A. Malinauskas, P. O. Box 246, Minersville, Pa.
49—A. Matulevičius, 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
50—M. Urmoniūtė, 37 Norwich St., West View, Pa.
51—J. V. Stanislovaitis, 307 Plymouth Ave., Wilkes-Barre, Pa.
52—J. M. Kaminskas, 3116 S. Halsted St., Chicago, Ill.
53—J. Gudišauskas, 437 E. Elm St., Tamaqua, Pa.

ELIZABETH, N. J.
Aušros Draugijos Valdybos Antrašai

Pirm. S. K. MARKIS, 321 Bond St.
Vice-Pirm. D. KRUTIS, 211 First St.
Prot. raštininkas B. BARKAUSKIS, 255 Pine St.
Fin. Raštininkas A. GRIGUTIS, 2122 Ingalls Ave., Linden, N. J.
Iždininkas V. PAULAUSKAS, 228 Clark Pl.
Iždo globėjai. K. Pociūnas, 221 Magnolia Ave., ir J. Krakauskas, 300 First St.
Org. raštininkas J. KENTRUS, 211 First St.
Maršalka J. KICEINA, 259 Broadway.

PITTSBURGHAS IR APIELINKĖ
Priešfašistinės Tarybos Komitetas 1928 Metams:

Pirm. J. Urbonas, 2011 Carey Way, S. S. Pittsburgh, Pa.
Vice-pirm. Frank Rodgers, 312 Orgon St., Pittsburgh, Pa. (Corliss Station).
Prot. sekr. E. K. Šiurmaitienė, 315 Carothers Ave., Carnegie, Pa.
Fin. sekr. R. Beniušis, 911 Jones Ave., N. Braddock, Pa.
Ižd. J. Mažeikis, 809—8th St., McKees Rocks, Pa.
Siunčiant aukas, čekius arba money orderius išrašykite iždininko varlu, o siųskite finansų serketoriui.—E. K. Š.

VIENYBES DRAUGYSTĖ, MONTELLO, MASS.
Valdybos Antrašai

Pirmininkas A. Krukonis, 23 Banks St.
Pirm. pagelbininkas P. Krušas, 99 Arthur St.
Nutarimų raštininkas J. Stripinis, 49 Sawtell Ave.
Finansų raštininkas K. Venslauskis, 12 Andover St.
Ligonių raštininkas W. Gelusevičia, 51 Glendale St.
Kasierius M. Podžiūnas, 29 Arthur St.
Kasos globėjai:
A. Amšejus, 129 Ames St.
J. Povilaitis, 222 Ames St.
M. Jazukevičia, 153 Ames St.
Maršalka F. Sawlenas, 20 Faxon St. Visi Montello, Mass.

TEISYBES MYLĖTOJŲ VYRŲ IR MOTERŲ, MOLINE, ILL., VALDYBOS ADRESAI

Pirm. B. Daucenskas, 1552—10th Ave., E. Moline, Ill.
Vice-pirm. A. Milius, 1512—11th Ave., E. Moline, Ill.
Prot. sekr. A. Trepkus, 349—10th St., Moline, Ill.
Fin. sekr. K. Shimkus, 135—36th St., Moline, Ill.
Iždininkas P. Cervinskas, 602—5th Ave., Moline, Ill.
Iždo globėjai:
A. Matusevičia, 349—9th St., Moline, Ill.
J. Verikas, 350—9th St., Moline, Ill.
Maršalka J. Kairis, Plaw Station, Moline, Ill.

D. L. K. VYTAUTO DRAUGYSTĖS VIRŠININKŲ ADRESAI BAYONNE, N. J.

Pirm. B. Stankevičius, 431 Boulevard.
Vice-pirm. A. Bočis, 68 W. 10th St.
Prot. Sekr. P. Janiūnas, 128 W. 49th St.
Fin. Sekr. T. Stankevičienė, 431 Boulevard.
Kasierius F. Lukaitis, 330 Broadway.
Kasos globėjai:
J. Laurinaitis, 348 Avenue C.
V. Vaclavičius, 20 E. 21st St.
Maršalka L. Rimša, 26 E. 21st St.
Visi Bayonne, N. J.
Susirinkimai atsibūna seredomis po pirmam kožno mėnesio, Wm. Ruzgio salėje. 26 E. 21st St., Bayonne, N. J.

D. L. K. KEISTUČIO DRAUGIJA
Detroit, Mich.
Valdybos adresai:

Pirmininkas P. GYVIS, 7148 McKenzy Ave.
Vice-pirm. M. BIRŠTONIENĖ, 2739 Carson Ave.
Fin. Sekr. J. OVERAITIS,
Nutarimų Rašt. V. J. GERALTAUSKAS, 1946 Sharon Ave.
Iždininkas A. VEGELA, 7715 Dayton Ave.
Iždo globėjai: E. Vegelienė ir J. Kašelionis.
Susirinkimai atsibūna kas ketvirtą nedėldienį kiekvieno mėnesio, 3 val. po pietų, ant 25th St. ir Dix Ave., Lietuvių Svetainėj.

BIRUTĖS DRAUGYSTĖS, MONTELLO, MASS., VALDYBA:

Pirm. Elzbieta Beniulienė, 90 Porter Ave., Montello, Mass.
Pirm. Pag. Ona Turskienė, 79 Vine St., Montello, Mass.
Fin. Rašt. Kazimiera Čereškienė, 87 Lansdowne St., Montello, Mass.
Prot. Rašt. Teodora Žižienė, 673 N. Main St., Montello, Mass.
Ižd. Ona Šukienė, 75 Melrose Ave., Montello, Mass.
Ligonių Rašt. Marijona Potsus, 184 Ames St., Montello, Mass.
Kasos Apiekūnai;
Kleofasa Sireikienė, 8 Holbrook Ave., Montello, Mass.
Vladislava Baronienė, 722 N. Montello St., Montello, Mass.
Viktorija Bartkienė, 58 Trout St., Montello, Mass.
St., Montello, Mass.

LIETUVOS SŪNŲ IR DUKTERŲ DRAUGYSTĖ, HARTFORD, CONN.

Del 1928 m.

Pirm. M. Seliokas, 288 Maple Ave. Vice-Pirm. O. Giraitienė, 431 Summit St.; Prot. Rašt. J. Kazlauskas, 481 Hudson St.; Fin. Rašt. J. Pilkauskas, Lietuvos Sūnų ir D. D. Valdyba 7 Seymour Ave., W.Hartford; Ižd. A. Raulinaitis, 556 Zion St.; Maršalka J. Giraitis, 174 Ashley St.; Organo Prižiūrėtojas V. Staugaitis, 481 Hudson St. Susirinkimai atsibūna kas 2-rą ketvergą kožno mėnesio 7:30 val. vakare, Labor Lyceum, 29 Lawrence St., Hartford, Conn.

ŠV. ROKO DRAUGIJA, Montello, Mass.

Pirmininkas A. Krūkonis, 23 Bank St.; Pirm. Pagelb. M. Meškinis, 9 Burton St.; Užrašų Raštin. V. Gelusevičius, 51 Glendale St.; Piniginis Raštinin. J. Stripinis, 49 Sawtell Ave.; Ligonių Rašt. J. Stoškus, 20 Faxon St.; Iždininkas I. Petrauskas, 22 Merton St.; Iždo Globėjai: J. Tautvaiša, 678 Main St.; S. Petravičia, 160 Melrose St.; M. Mačiulaitis, 45 Ridge St., Tvarkdarys J. Pilipauskas, 19 Ames St.

LIET. SŪNŲ IR DUKTERŲ DR-TĖ GRAND RAPIDS, MICH.
Valdybos Adresai:

Prezidentas A. DAUKŠA, 1131 Walker Ave.
Vice-prez. A. KRASNAUSKAS, 1568 Quarry Ave.
Tarimų raštininkas K. RASIKAS, R.R. 9, Box 117.
Fin. rašt. A. GARBANAUSKAS, 432 —11th St.
Ligonių globėjai: J. SKRIPKŪNIENĖ, 1529 Hamilton Ave., ir K. MEČIONIS, 1516 Hamilton Ave.
Iždininkas D. KRASNAUSKAS, 1568
Trustisai: A. B. ŠATKUS, J. URBONAS, J. ADOMAITIS, J. DAMBRAUSKAS, S. KORSIKAS. Quarry Ave.
Visi Grand Rapids, Mich.
Draugystės susirinkimai atsibūna kas antrą utarninką kiekvieną mėnesį, savam name, 1057 Hamilton Ave. 4689 Brandon Ave.

CASTON ROPSEVICH

Baigęs Philadelphijos muzikos konservatoriją, duoda lekcijas ant smuikos. Norintieji, kad jūsų vaikai būtų gerais smuikininkais, kreipkitės į mane, o gausite tikrai profesionalę pagelbą. Kreipkitės šiuo adresu:
4715 N. 5th Street
PHILADELPHIA, PA.
Seredomis ir ketvergais:
1218 So. 10th St., Camden, N. J.

$1,000 Tik už 60 Centų

Atsiųsk 60 centų, tai gausi visokių stebūklingų žolių vertės tūkstančio dolerių. Ką tas tūkstantis dolerių žmogui reiškia, jeigu jis yra apimtas kokios nors ligos bei vidurių sugedimo? Toks žmogus yra susiraukęs, nelinksmas ir įvairių nesmagumų apimtas. Jeigu tokiam žmogui ir auksinį kalną parodytum, tai jam malonesnė būtų sveikata, negu tas aukso kalnas. Taigi, jeigu jauties esąs apimtu kokių nors nesmagumų, tai greit reikalauk mūsų vaistžolių nuo bile vienos žemiau pažymėtų ligų ir atgaut savo sveikatą.

Vaistžolės yra nuo sekančių ligų: vidurių užkietėjimo, skilvio nemalimo, nenoro valgyt, strėnų ir pečių skaudėjimo, patrūkimo, dusulio (asthma), peršalimo, skaudėjimo po krūtine, reumatizmo, plaukų slinkimo, pleiskanų, šlapinimosi lovoj ir kitų ligų. Atsiųsk 50c, tai gausi vaistžolių, kurios jums sugrąžins sveikatą, panaikins minėtas ligas.

Jeigu kenti nervų suirimą, galvos skausmus, ūžimą ausyse, nuomarą, širdies ligą, tai atsiųsk 85c, o gausi mūsų gausius vaistus, taip vadinamus "Nervų Preparatas." Nervų liga yra labai blogas dalykas, bet mūsų Nervų Preparatas užbėga tai ligai kelią ir suteikia žmogui ramumą.

Atsiųsk mums 10c, o gausi mūsų žolių ir knygų katalogą. Reikalingi mūsų žolių pardavinėtojai visuose miestuose.

M. ŽUKAITIS
25 Gillet Road, Spencerport, N. Y.

LIETUVIS GRABORIUS

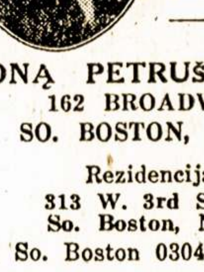

Norintieji geriausio patarnavimo ir už žemą kainą nuliūdimo valandoje, šaukitės pas:

JONĄ PETRUŠKEVIČIŲ
162 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
Rezidencija:
313 W. 3rd Street
So. Boston, Mass.
Tel., So. Boston 0304 W.

Pasitarkit su Dr. Zins

Specialistu

Tūkstančiai vyrų ir moterų buvo sekmingai išgydyta

Specialis naujovinis gydymas, duodantis greitų ir tinkamų pasekmių. Visuose Naujuose ir Užsisenėjusiuose Nesveikumuose, Nervų, Kraujo, Odos, Skilvio, Abelno Nusilpnėjimo, Didžiųjų Nervų Apmirimo ir Svaigimo, Plaučių ir šiaip įvairių ligų.

X-SPINDULIAI IR KRAUJO PATYRIMAI

Specialistas su 28 Metų Patyrimu

Mano kainos prieinamos

PASITARIMAI IR EGZAMINAVIMAS DYKAI

DR. ZINS
110 EAST 16th ST., N.Y.
Tarpe 4th Ave. ir Irving Pl.
Valandos: 9 iš ryto iki 8 vakare
Nedėliomis: 9 iki 4 po pietų

SKAITYKITE IR PLATINKITE "LAISVĘ"

DETROITO LIETUVIŲ DARBININKŲ APTIEKOS

Čia randasi dvi lietuviškos aptiekos, kuriose galima pirkti vaistus daug prieinamesne kaina, negu kur kitur dabartiniu laiku.

A. M. KISHON, Aptiekorius Savininkas
8701 JOS. CAMPAU AVE., ir 5046 CHENE ST. DETROIT

Bell Phone, Poplar 7545

ADOLFAS F. STANKUS

GRABORIUS ir BALZAMUOTOJAS

PHILADELPHIA, PA. 1023 MT. VERNON ST.,

Tai Tie Švelnūs Cigarai, Kurių Jūs Pageidavot

MENDELO

Padirbti iš suderintų Havanos tabakų. Vidurys vien tik iš importuotų tabakų.

PO 10c IR DAUGIAU

Išbandykite šiandien

Juos išdirba
STANLEY PAUL

526 N. 11th St. Philadelphia, Pa.

Sulig pareikalavimo šiuos cigarus taipgi ir per paštą išsiuntinėjame, kaipo užsakymus (orderius)

Tel.: Greenpoint 9632

K. M. S.

LIETUVIŠKI KONTRAKTORIAI

Budavojame naujus budinkus ir pertaisome senus. Nauji, moderniški, krautuvių langai pakelia kiekvieną biznį. Mes pertaisysime jūsų langus už visai žemą kainą.

Maliavojame budinkus iš viršaus ir iš vidaus. Darbą atliekame greit ir tinkamai.

Tarkitės su mumis del kainos.

Ypatiškai ar laiškais kreipkitės sekančiu adresu:
K. M. S.
644 Driggs Avenue, Brooklyn, N. Y.
Ridgewoodo Skyrius: 253 Grove St.

Naujausios Mados Žemiausia Kaina

FORNIČIAI

PARDUODAM ANT IŠMOKĖJIMŲ
PO $1.00 arba $2.00 Į SAVAITĘ

Iš priežasties daugumo stako parduodame negirdėtai žema kaina ir veltui pristatome į namus visoje New Yorko ir Brooklyno apielinkėje.

Turime didelį štorruimį, kuriame laikome daugybę puikių rakandų del pasirinkimo. Užeikite ir persitikrinkite.

Dabar gaunami iš fabrikų šie daiktai: Living Room Suite, Bed Room Suite, Dining Room Suite, Kitchen Suite, Pečiai, Ice Box, Karpetai ir tt.

MACYS BROS. FURNITURE CO.
198-200 GRAND STREET :-: BROOKLYN, N. Y.
Tarpe Bedford ir Driggs Avenues
Telephone, Greenpoint 2372
Krautuvė atdara nuo 8 v. ryte iki 8 v. vakare

Karolio Poželos Atsiminimai Iš Darbininkų Judėjimo 1918-19 m. Joniškėlio Apskrity

Iš Darbininkų Judėjimo 1918—1919 m. Joniškėlio Apskrityj

KAROLIS POŽELA

Rusijos Spalių Revoliucijos Atbalsiai

Grįžau iš Sovietų Rusijos 1918 m. pradžioj. Kovo 1 d. jau buvau savo gimtiniam valsčiuj—Žeimelyje. Tuo laiku grįžusių buvo dar tik pavieni asmenys, todel jau tą pačią dieną pradėjo plaukti iš apylinkės sodiečiai teirautis apie savo giminių likimą, išvykusių Rusijon. Pirmose dienose daugiausia teko susidurti su ūkininkais (buožėmis), mat, grįžęs apsistojau pas tėvus-ūkininkus. Kadangi apie jų gimines mažiausia žinių turėjau, tai kalba nukrypdavo vis link Rusijos Revoliucijos.

Jie jau buvo girdėję, kad valdžią Rusijoj paėmė bolševikai, kad tie bolševikai koki razbaininkai, kurie nepripažįsta dievo, griauna bažnyčias, atima "šventą nuosavybę". Lietuvoj, girdi, ir jau tokių bolševikų atsirado: seka eilė pavardžių, daugiausia bernų ir grintelninkų, iš kur šeimyną (bernus ir tarnaites) sau samdydavos. Skundžiasi, kad nebegalima šeimynos pasisamdyti, kad "službelninkas" nepaklusnesnis vis darosi—"jie jau reikalauja per darbimetį pūdą rugių; ar girdėjot kur tokius "parėdkus"! Žinote koki javai dabar brangūs! Kiek moka, jei nuvežti į Rygą! Kas jiems gali taip brangiai mokėti! Ištvirko svietas, jie tik ir laukia bolševikų ateinant; bet dievas duos..."—ir seka maldos į dievą, kad prie to neprileistų. Taip kalbėjo buožės apie bolševikus ir lauko darbininkus.

Visai kita šnekta būdavo su darbininkais ar smulkiaisiais mažažemiais. Jie ieškodavo patvirtinančių pasakojimų apie tas linksmas žinias, kurias teko jiems jau patirti: Ar tiesa, kad bolševikai—tai patys darbininkai? Kad Rusijoj visi dvarininkai išvyti, kad žemės atimtos darbininkams ir valstiečiams?

Rasdavos ir tarp biednuomenės, kurie nežinodavo, kam tikėt, ar gaunamoms žinioms iš grįžusių, ar kunigų pamokslams apie razbaininkus-bolševikus. Dauguma laukė bolševikų atėjimo ir vokiečių išvijimo. Girdi, perdaug jau gaspadoriai, susidėję su vokiečiais, darbininkus spaudžia. Vokiečiai starostas ir staršinas paskyrė iš turtingųjų ūkininkų. Nuo jų priklauso mokesčių paskirstymas. Darbininkų tėvai-bobeliai ir grintelninkai, [illegible] turi po vieną karvutę ar vištą, [illegible] kiekvienos galvos mokestį, o [illegible] turi po 5—7 karves, po keletą [illegible] 5 vištų, temoka mokesnius nuo 1—2 [illegible].

Tarnaut reik eit vien už pavalgymą; neisi, tai gaspadorius-starosta tuoj praneš vokiečiams, kad toks ir toks nieko nedirba, o pastarieji ima ir gabena tokį užrodytą darbininką prie savo katorgos darbų. Apie tokią algą, kaip prieš karą, gaspadoriai nė girdėt nenori. O nueisi pas juos duonos pirkti, tai atsako—nėra, nors pilni aruodai būtų, nes žino, kad darbininkai neišgalės tiek mokėti, kiek jie gauna Rygoj ar vietoj nuo šmugelninkų. Du, tris kart brangiau jie gauna, kaip prieš karą, o jei visos atliekamos neparduoda, tai alų ar samogoną dirbasi. Darbininkas gi per darbimetį turi pusdykiai dirbti, o žiemos liuoslaikį priverstas badaut, nes neįperkamą duona.

Tie aštrūs priešingumai, kurie buvo tarp ūkininkų ir bernų, ir gimdė dvejopą, griežtai vienas kitam priešingą jų nusistatymą link Rusijos Revoliucijos.

Ūkininkai minimos apskrities vokiečių okupacijos metu praturtėjo: gyvulių skaičius mažai pas juos sumažėjo, darbininkai visiškai atpigę buvo, o šmugelis javų žydėti žydėjo,—todel žinios apie bolševikų revoliuciją jiems drugio ligą įvarydavo.

Kas kita darbininkai. Jie nieko blogesnio nebesulaukė. Žinios gi apie darbininkų laimėjimą Rusijoj sukeldavo juose giliuosius troškimus—pasiliuosuot iš po gaspadorių valios. Jie ne tik laukė bolševikų ateinant, bet buvo įsitikinę vieni patys įveikti ūkininkus, jei tik vokiečiai išsikraustys. "Mes gaspadorius įveiktume, jei vokiečių nebūtų,"—sakydavo bernai.

Dar riškesni klesiniai priešingumai buvo dvare. Šios apylinkės didelė dalis dvarų priklausė vokiečiams: Ropams, kunigaikščiui Livenui, taip pat Karpiams,—todel vokiečiams užėmus Lietuvą daugumoj dvarų pasiliko ar patys dvarininkai, ar jų urėdai vokiečiai, kurie įgavo ant darbininkų neapribotas teises. Kitus dvarus paėmė vokiečiai tvarkyti. Kuriuose darbininkų padėtis buvo blogesnė, sunku pasakyti—ir ten ir ten perdaug bloga.

Jei tankiai būdavo užpuldinėjimai ant vokiečių policijos, tai nemažiau turėjo saugotis ir dvarininkai ar jų urėdai. (Užpuolimai buvo daromi ir ant buožių, ypatingai ant tų, kurie žiauriai elgdavosi su savo samdininkais. Berštalis.) Vienas tokių užpuolimų buvo pirmame pusmety 1918 m. Žeimelio dvare ant dvarininko-vokiečio, kuris vokiečių paskirtas vyriausiuoju starosta. Kas kur neatsitikdavo—viską primesdavo "plienčikams" (rusų kareiviai bėgę iš vokiečių nelaisvės gan skaitlingais būreliais slapstėsi Lietuvos miškuose). Šiuo syk ūkininkai kalbėjo: tai ne "plienčikų", o bolševikų darbas. Pasakojo, kad užpuolikų tarpe buvo to pačios dvaro darbininkai. Kiek tame ar kituose užpuolimuose ant dvarų buvo kriminalio pobūdžio ir kiek čia pasireiškė iš kantrybės išvestų darbininkų neapykanta,—sunku spręsti. Bet buožių, kunigų ir dvarininkų aiškinimas, būk tie užpuolimai ne vien "plienčikų" darbas, o vietinių darbininkų-bolševikų, rodo, kad jau 1918 m. pradžioj darbininkai iš vienos pusės, o buožės ir dvarininkai iš kitos sudarė du priešingu liogeriu, tarp kurių ėjo tam tikra kova.

Tautinėj "kovoj" už buožių Lietuvą klasių vienybės nebuvo ne tik tremtinių tarpe Rusijoj, bet ir Lietuvoj. Labiau susipratę darbininkai ir labai neskaitlinga dalis socialistinės sodžiaus inteligentijos buvo griežtai nusistatę prieš Tautos Tarybą ir visas jos kombinacijas su vokiečių kaizerio valdžia. Tiesa, tie socialistai-inteligentai dar neturėjo aiškaus nusistatymo kas del Rusijos Revoliucijos, į juosius tam tikrą įtaką turėjo social-patriotų "Darbo Balsas", kuris nesigailėdavo juodinančių Spalių mėnesio Revoliuciją straipsnių. Bet jie (socialistai-inteligentai) nepritardavo social-patriotų viršūnėms, kurios sėdėjo Vilniaus Taryboj, jie vis labiau simpatizuodavo Rusijos Revoliucijai, nors griežtai atsirubežiuoti nuo socialpatriotų nedrįso. Mat, Lietuvoj dar prieš karą, ypatingai sodžiuje, didesnės kovos tarp menševikų ir bolševikų nebuvo,—todel ir 1918 m. visi vienam maiše painiojos. Tik po įtaka kovos, kuri ėjo po Spalio Revoliucijos Rusijoj, kada menševikai atvirai perėjo buržuazijos pusėn, ir po įtaka grįžtančių tremtinių,—prasidėjo skirimasis revoliucinių darbininkų nuo parsidavėlių buržuazijai social-patriotų.

Tokiose tai sąlygose prasidėjo 1918 m. tvertis Joniškėlio apskrity (dalis buvusio Panevėžio apskr.) bolševikų kuopos.

Komunistų Kuopų Susidarymas

Atskirų asmenų, artimų bolševikams-komunistams, grupavimasis ėjo jau atėjus pirmoms žinioms apie Rusijos Revoliuciją. Bet aiškiai komunistais jie pasivadino ir nuo social-patriotų jie atsirubežiavo tik tada, kada į jų grupes pradėjo patekti komunistai, grįžusieji iš Rusijos. Be svyravimų bolševikų-komunistų šalininkais pasivadino tik vienas kitas darbininkas, grįžęs dar karo pradžioj iš Rusijos, kur jiems teko priklausyti RSDDP ir aiškiau pažinti skirtumus tarp menševikų ir bolševikų. Kiti, nors skaitė save socialdemokratais, simpatizavo Spalių mėn. Revoliucijai, bet išsyk svyruodavo, kada reikėdavo rinktis ar su Lietuvos social-patriotais, ar su komunistais-bolševikais.

Pirma komunistų kuopa Joniškėlio apskrityj susidarė 1918 m. pavasaryj Lauksodžio apylinkėj iš draugų Prano Strepeikos—siuvėjo, buv. Rygos darbininko, ten priklausė "Giedros draugijai"; Berštalio*, socialistu buvo dar karo pradžioj, nė vienai partijai nepriklausė; Kazio Bartašūno**, ūkininko darbininkas, liko bolševiku susipažinęs iš pasakojimų su Rusijos Revoliucija ir skaitydamas bolševikų literatūrą, kurią gaudavo iš manęs.

(Tąsa bus)

* Slapyvardė.
** Užėjus reakcijai išėjo iš revoliucinio judėjimo. Dabar šaulys, sekretoriauja naujokų priėmimo komisijoj.

Seno Vinco Prakalbų Maršrutas

Seno Vinco (Jakščio) prakalbų maršrutas tęsiasi ir jis baigsis 16 d. sausio. Jeigu New Yorko apielinkėj norės kas prakalbas surengti, tai galės vėliau tą padaryti.

Dabar jis kalba sekančiose vietose:

8 d. sausio, Fitchburgh, Mass.
9 d. sausio, Gardner, Mass.
10 d. sausio, Hudson, Mass.
12 d. sausio, Providence, R. I.
13 d. sausio, po pietų, New
11 d. sausio, Maynard, Mass.
Haven, Conn.
13 d. sausio, vakare, Warehouse Point, Conn.
14 d. sausio, Meriden, Conn.
15 d. sausio, Bridgeport, Conn.
16 d. sausio, Stamford, Conn.

Vietos draugai, kur prakalbos rengiamos, turėtų stengtis patys per "Laisvę" pagarsinti rengiamas prakalbas.

J. Alekšis,
A.L.O.P.S. Centro Sekretorius,
46 Ten Eyck St.
Brooklyn, N. Y.

Jau Antri Metai, Kai Argentinos Lietuviai Darbininkai Leidžia Savo Savaitinį Laikraštį
"RYTOJUS"
Jis pilnas žinių apie Argentinos ir visos Pietų Amerikos darbininkų gyvenimą; telpa daug gražių eilių raščių ir beletristikos; iliustruotas ir ant gražios popieros spausdinamas.
Kiekvienas Amerikos lietuvis darbininkas turi skaityti ir platinti "RYTOJŲ." Tuomet jis susipažins su savo klasės brolių reikalais tolimoj Pietų Amerikoj.
"RYTOJAUS" KAINA:
Metams tik...$3; Pusei.....$1.50
Pinigus siųskite American Express money orderiais, juos išrašydami ant "RYTOJAUS" vardo ir adreso.
PASTABA: Įsidomėkit "Rytojaus" naują antrašą:
"RYTOJUS"
Calle Montes de Oca 146,
Avellaneda, Buenos Aires.
Argentina

Į TEN IR IŠ LIETUVOS
PER HAMBURGĄ
Mūsų Populiariškais Laivais
NEW YORK, ALBERT BALLIN, HAMBURG, DEUTSCHLAND, RESOLUTE, RELIANCE, CLEVELAND, WESTPHALIA, THURINGIA
$203 Iš New Yorko į Kauną ir Atgal
(Karo taksai ekstra)
TREČIA KLESA
Visų puikiausias patarnavimas ir valgis visose klesose
Pinigai greit ir saugiai persiunčiama
Dėl permito ir kitų informacijų kreipkitės prie vietinių agentų arba prie
Hamburg-American Line
39 Broadway New York

Mathew P. Bellas
(BIELIAUSKAS)
UNDERTAKER
NOTARY
PUBLIC
Tel., Stagg

GRABORIUS
Patarnauju visiems be skirtumo įsitikinimų ir tolumas nedaro del manęs skirtumo. Mano ofisas atdaras dieną ir naktį. Darbą atlieku gerai. Reikale kreipkitės pas mane, o patarnausiu kuogeriausia.
734 Grand Street
Brooklyn, N. Y.

Darbininkai Visų Kraštų, Vienykitės!
DARBININKŲ
KALENDORIUS
1929 METAMS
Paruošė R. MIZARA
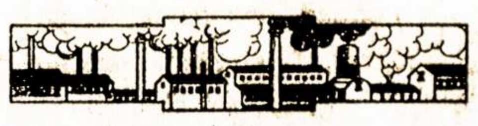
IŠLEIDO DIENRAŠTIS "LAISVĖ"
46 Ten Eyck Street Brooklyn, N. Y.

DAR YRA 1,500 EGZEMPLIORIŲ
KNYGA IŠ 200 PUSLAPIŲ
KAINA TIK 25 CENTAI
DUODAME NUOLAIDĄ PLATINTOJAMS
Kurie imsite nemažiau, kaip 10 egzempliorių del platinimo, kaina 18c. Kurie imsite 25 egz. ir daugiau, 15c. už egzemp.
Kurie Išanksto Prisiųsite Mokestį, Tiem Bus
APMOKĖTAS PERSIUNTIMAS
Draugai! Jei Kalendoriaus liks nors pora šimtų egzempliorių neišplatinta, tai "Laisvė" turės nuostolių ant jo. Nes už tokią knygą kaina tik 25 centai yra labai žema. Bet jei jis išsiplatins iki paskutinei kopijai, tai ir kitiem metam išleisime metraštį už tą pačią kainą.
Todel prašome visų platintojų, kurie jau išleidot pirmesniuosius užsakymus, kad kuoveikiausia užsisakytumėt daugiau Kalendoriaus
Būtų didelis nusidėjimas darbininkiškam judėjimui, jei kur esant galimybei platintis Darbininkų Kalendoriui, niekas neplatintų jo. Kur tik yra lietuvių, visur išleisite Kalendorių. Juk veikalas labai turiningas, o kaina visai žema. Būtų baisi tinginystė mūsų pačių, jei ne visose lietuvių kolonijose parodytume tą svarbų literatinį tvarinį.
UŽSAKYMUS SIŲSKITE ŠIUO ADRESU:
"LAISVĖ"
46 TEN EYCK ST., BROOKLYN, N. Y.
Reikalaujantieji po vieną knygą Darbininkų Kalendoriaus, mokestį galite siųsti pašto stampomis 2-jų ar 5-kių centų vertės.

CLARKSBURG, W. VA.

Šioj apielinkėj yra daug mainų, tik kai kurios mažai dirba—po 2 ir 3 dienas į savaitę. Iš kitur atvažiavus darbą sunku gauti, nes čia pat yra daug bedarbių. Kurie šiek tiek dirba, tai daugiau negali uždirbti, kaip 2 ar 3 dolerius į dieną. Su tokiu uždarbiu stačiai negalima pragyventi.

Čia mainieriai neorganizuoti. Apie unijos organizavimą negalima nei prasitarti. Jeigu tik darbdaviai bei užveizdos išgirsta darbininką kalbant apie uniją, tuojaus išveja iš darbo.

Hughes Coal Co. kasykla bėgiu paskutinių trijų mėnesių dirbo kasdien, bet dabar jau nedirba, nes kompanija neišmoka darbininkams algų. Tik ištikimiems savo vergams padalino po penkius dolerius, kaipo kalėdinių dovanų. Darbininkai dabar nusisamdė advokatą ir bandys per teismą atgauti sunkiai uždirbtus centus. Bet ar jie ką laimės, tai sunku pasakyti. O kad ir laimės, tai dalį pasiims advokatas.

Konnogvardejec.

VIETOS ŽINIOS

BE DUONOS TRUPINIO, NUDŪRĖ PAČIĄ IR PASISMAUGĖ

Bedarbis, ateivis iš Porto Rico, tūlas Gonzales nudūrė savo moterį per pačią širdį; užsinėrė sau vielą ant kaklo, pririšo ją prie lovos ir pasismaugė. Pirm to jiedu buvo užgėrę jodinos nuodų. Gyveno kambarėlyje po num. 148 West 84th St., New Yorke. Pas saužudžius nerado nei vieno cento pinigų ir nei trupinio jokio maisto. Tuoj po nusižudymo atėjo vienas jųdviejų draugas, atnešdamas keletą dolerių paramos; bet jau rado negyvus.

NUŠOVĖ GUNDYTOJĄ PRIE NARKOTIŠKŲ SVAIGALŲ

May R. McManus'ienė, 37 metų amžiaus, newarkietė, nušovė Julių Brunnerį, 60 metų amžiaus, agentą kokainos, opiumo ir kitų nuodingų narkotiškų svaigalų. Jinai pirmiaus buvo užsitraukusi pragaištingą paprotį naudot tuos nuodus; paskui su didžiausiu vargu ir kančiomis atsipratino nuo jųjų. Bet suėjus Brunnerį, jis jai vėl pasiūlė kokainos; ji nusipirko to svaigalo, užragavo, ir vėl atgimė pas ją senasai žalingas paprotys. Keršydama už tai, jinai ir nudėjo Brunnerį, kaip kad dabar aiškinasi policijai.

MILŽINAS VISĄ NAKTĮ PLAUKĖ, KOL IŠSIGELBĖJO

Audra apvertė žvejinį laivuką už 6 mylių nuo Long Beach, L. I., krašto. Jame buvo keturi vyrai, ir tik vienas, kapitonas Peter Blohm išliko gyvas; jis šešias mylias, per didžiausią audrą, atplaukė į kraštą, plaukdamas visą naktį. Tai milžinas vyras, 6 pėdų ir 3 colių augščio, sveriantis 220 svarų. Ant kranto išėjo visiškai nuogas; nes įšėlusios bangos nudraskė visus drabužius. Nežiūrint baisaus nuovargio ir peršalimo, žmogus gyvensiąs, kaip kad sako daktarai.

NUSIBODO GYVENT

Iš East River upės, iš po Manhattan tilto, policmanas išgriebė Alexandrą Christą, 45 metų amžiaus, kuris nušoko nuo tilto 135 pėdas žemyn į vandenį. Išgelbėtas nuo mirties žmogus aiškinosi policijai, kad jam nusibodę gyventi.

DVIEJŲ SAUSŽEMIŲ DIEVAITĖ

Savigarbus, rimtas ir gražus užsilaikymas daug reiškia moteriškei, kad jos asmuo būtų patraukiamas kitiems. Tokiomis ypatybėmis puikiai atsižymi Gertrude Lawrence, žavėtina anglikė muzikalių komedijų žvaigždė, kuri teisingai tapo pavadinta "Dviejų sausžemių dievaite." Dabartiniu laiku jinai lošia "Treasure Girl" (Skarbas-Mergaitė) veikale, kuris turi didelio pasisekimo ant Broadway, New Yorke. Entuziastiški žiūrovai kiekviename vaidinime karštai išreiškia savo pasigėrėjimą josios lipšniomis ypatybėmis. Laiba, mikli figūra panelės Lawrence yra svarbus dalykas delei jos pasisekimo. Jinai negali leistis nutukti bei sugložnėti. Todel ji rūko Lucky, kuomet jai painiojasi po akių riebinantieji saldumynai. Jūs matote, kad yra sveikatos Luckies apkepinimo kvapsnyje, kaip kad sako ir pati Gertrudė Lawrence apie Lucky Strike Cigaretus:

"Atvirai pasakysiu, kad aš labai pritariu šiandieninei madai, kuri reikalauja dailiai laibos kūno figūros. Aš taipgi labai stoju už Lucky Strike. Aš vely užsirūkau Lucky, o nei-mu riebinančių saldumynų — o taip daryt diktuoja man mano kūno figūros reikalai. Aš žinau skirtumą tarp patenkinančio jųjų kvapsnio ir tų dalykų, kurie daro žmogų perriebų."

Amerikos moterys supras teisingumą Miss Lawrence patarimo apie Lucky Strike Cigaretus. Dabartinė mada reikalauja laibos figūros,—o yra lengva būt madingai, jeigu jūs užsirūkysite Lucky vietoj gardėsiavimo saldumynais. Valgiuose arba prie valgių gali būt tam tikra, išmintingai apribota cukrinio maisto dalis, bet daktarai sutinka su tuo faktu, jog perdidelis naudojimas riebinančių saldumynų yra kenksmingas. Todel, vardan nuosaikumo, Miss Lawrence ima Lucky vietoj saldumyno.

Lietuvos darbininkų ir kaimo biednuomenės dvisavaitinis laikraštis (su paveikslais)

"BALSAS"

daug duoda žinių iš Lietuvos darbininkų ir kaimo biednuomenės gyvenimo ir iš fašistų darbų. Kiekvienas Amerikos darbininkas ir darbininkė privalo užsisakyt "BALSĄ"

"BALSO" KAINA AMERIKOJE:

Metams $1.75
6 mėnesiams........$1.00

Adresas užsisakyt "Balsą": Germany. Franz Moericke, Koenigsberg Pr., Unter-Haberberg 92, "Balso" Redakcijai.

Kas užsisako "Balsą," tas tuom pat remia Lietuvos darbininkų spaudą ir padeda jų kovai prieš fašistų valdžią.

Lietuvaitė Fotografistė

Fotografuoju, Didinu ir Numaliavoju Visokiom Spalvom Paveikslus

Studija atdara kiekvieną dieną ir nedėliomis nuo 9;30 iki 5 val. po pietų.

MARGARETA VALINČIUS

Room 32, Weitzencorn Bldg., PUBLIC SQUARE WILKES-BARRE, PA.

PAIN-EXPELLER

Nugalėkit Influenza

Bukite prisirengę, kuomet Influenza bandys užpult jus ir jusų šeimyną. Nesijuokite iš paprastų Peršalimų ir Kosulių, Skaudėjimų Krutinės, Gėlimo Pečiuose ir paprasto Gerklės Skaudėjimų. Atkreipkite į tai rimtos domės be jokio atidėliojimo.

Kiekvienas jusų namų gyventojas privalo dažnai išsitrinti su PAIN-EXPELLERIU — ypatingai kuomet jaučiasi pailsusiais ir gelenčiais sąnariais. Prižiurėkite sušlapusias kojas — stipriai ištrinkite kojų padus su PAIN-EXPELLERIU ir apsiaukite sausomis kojinėmis.

Yra Daug Lengviau Išvengti

Todel visuomet laikykite bonką PAIN-EXPELLERIO savo namuose. Jis prašalina visus muskulų gėlimus ir skausmus. Viršaus šešiasdešimt metų senumo ir jis naudojamas visam pasauly. Galima gauti 35c. ir 70c. didumo bonkutėse.

Jusų pačių vaistininkas rekomenduos jums PAIN-EXPELLERĮ.

The Laboratories of F. Ad. RICHTER & CO. BERRY AND SOUTH FIFTH STS. BROOKLYN, N.Y.

KILLS PAIN

Labai Parankus Kišeninis LIETUVIŠKAI-ANGLIŠKAS ir ANGLIŠKAI-LIETUVIŠKAS

ŽODYNĖLIS

Iš 18,000 žodžių

Tuojaus įsigykite jį ir kasdien turėkite su savim. Bile reikalui esant, jis bus jūsų geriausias pagelbėtojas, prietelius ir draugas.

KAINA $1.25c

"LAISVĖ"

46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

'GERAI PATAIKOT'

Taip sako pilietis Ant. Tacilauskas, užlaikytojas Restorano po num. 999 Grand St., Brooklyn, N. Y. "GERAI PATAIKOT PADARYT CIGARUS, kad į mėnesį laiko po 500 JOHN'S CIGARŲ parduodu, kuriuos ne tik lietuviai, bet ir svetimtaučiai myli, nes už penkių blokų nuo mano biznio kostumieriai ateina ir saujoms po penkis cigarus ir po daugiau pasiima ant syk. VISI supratlyvi vyrai myli juos rūkyt, nes geriausia patinka ,todel kad malonūs ir dūmai AROMATIŠKAI kvepį."

John Naujokas

M. J. J. Urbszo, 187 Oak Street, Lawrence, Mass., į savo krautuvę kas mėnesis po keliolika šimtų parsitraukia. Net į tolimą St. Louis (Mo.) A. Leponis, 2759 Arsenal St., nuolatos parsitraukia savo kostumieriams John's Cigarų, ir be jų negalįs apsieiti. Taip pat drg. S. Reikauskas, 214 Schuylkill Avenue, Shenandoah, kaipo agentas, tūkstančiais parsitraukia ir pasekmingai miestuose parduodą; taip ir kiti Brooklyne ir kituose miestuose, kur yra geri lietuviai ir išmintingi darbininkai, pripažino, kad JOHN'S geriausi cigarai Amerikoje po 10 centų, arba po vardu Petro Cigaras.

Todel, draugai darbininkai ir progresyviški biznieriai, ne tik Brooklyne, bet ir kituose miestuose—visur reikalaukite Restoranuose, Užeigose, Kliubuose, ant Balių ir Štoruose bei kituose bizniubse lietuvių išdirbystės draugų cigarų viršminėtais vardais, tik pakeliant pirštą, o gausite cigarą, kuris visiems patinka, jog rūkydamas džiaugsies. Mūsų cigarai garantuojami. Cigarus pasiunčiame ant pareikalavimo visur į kitus miestus biznieriams ir privatiškiems žmonėms, daug ar mažai, vis tiek, ir lėšas apmokame.

Reikalaujant, adresuokit:

Naujokų Cigarų Dirbėjai

267 Division Avenue, Brooklyn, N. Y.

APDOVANOKITE SAVO DRAUGUS IR GIMINES GYVENANČIUS ARGENTINOJE, BRAZILIJOJE IR KANADOJ

Jiems galite užprenumeruot DIENRAŠTĮ "LAISVĘ"

Už $6.00 Metams

Ypatingai Kanadoje gyvenantiem "LAISVĖ" labai naudinga, nes ji reguliariai, kasdien pasiekia skaitytojus.

Draugam Kanadiečiam

Norintieji platinti "Laisvę" Kanadoje, tuojau atsiliepkite. Gausite puikų atlyginimą už platinimą.

Visais reikalais rašykite:

"LAISVĖ"

46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŠKA AUTOMOBILIŲ MOKYKLA

Mes išmokiname taisyti ir valdyti automobiliais į trumpiausį laiką. Mes gvarantuojam laisnius ir diplomus. Pilnas mokslo kursas $25. Taipgi duodame važinėjimo lekcijas už $10. Pamokos dienomis ir vakarais. Informacijos dykai. Atdara nuo 9 ryto iki 9 val. vakaro. Nedėldieniais nuo 11 iki 2 val. dieną.

NEW YORK AUTO SCHOOL 228—2nd Ave., cor. 14th St., N. Y.

SKAITYKITE—ŠVIESKITĖS—MOKYKITĖS

Tik šiomis dienomis gavome iš užsienio labai puikią brošiūrą:

Lietuvos Politemigrantų Suvažiavimas Berlyne

Joje gražiai analizuojama Lietuvos politinė ir ekonominė padėtis. Aiškūs faktai paduoti, kaip fašistai ir kiti buržuaziniai gaivalai rengiasi parduoti Lietuvą Pilsudskiui. Ten nurodoma tikslas Lietuvos politemigrantų kongreso Rygoje. Yra eilė prakalbų, pasakytų draugų V. Kapsuko, Dr. Matulaičio, exkunigo ir buvusio seimo atstovo Viluno, mokytojo Gaškos ir keleto kitų Lietuvos darbininkų vadų. Brošiūra iš arti 100 puslapių. Kaina 20c

Ką Mes Matēme Sovietų Rusijoj

Tai raportas Amerikos Darbo Unijų Delegacijos, tyrinėjusios ekonominę ir politinę padėtį Sovietų Rusijoje. Čia rasite apie unijų struktūrą Sovietijoje, apie darbininkų darbo valandas ir jų algas. Puikiai nušviesta Sovietų pramonė; gražiai vaizduojama kilimas žemės ūkio ir gerėjantis valstiečių gyvenimas. Knygelė iš 64 puslapių. Kaina.............................. 15c

Priešfašistinė Vienybė

Priešfašistinės Kovos Komiteto organas, atėjo iš Lietuvos. Žurnaliukas 32 puslapių, leidžiamas kas mėnuo. Jame rasite straipsnių, kuriuos perskaitę daug žinosite apie Lietuvą. Kaina 15c

Tautos Vadas A. Smetona—Jo Sēbrai ir Darbai

Čia rasite kaip Smetona tarnavo Rusijos carui, kaipo priešas Lietuvos laisvės; vėliau jis plakėsi prie Vokietijos kaizerio, o su lenkais visada bičiuliavosi ir suokalbiavo prieš Lietuvą. Tą knygelę skaitydami, romansus su kariškiais ir jos šeimyniškus nuotikius su Smetona. Knygelės kaina.................................. 25c

Visas augščiau paduotas knygas galite gauti iš dienraščio

Kas Tie Sušaudyti Keturi Komunistai

Trumpos biografijos fašistų sušaudytųjų Lietuvos darbininkų vadų: Giedrio, Požėlos, Greifenbergerio ir Čiarnio. Labai vaizdžiai parašyta knygelė; papuošta eilėmis mūsų geriausių poetų; su paveikslais visų keturių sušaudytųjų ir joje telpa laiškai jau pasmektų myriop darbininkų klasės kovotojų. Knyga iš 128 puslapių. Kaina........................35c

Revoliucijos Giesmēs

Tik dabar gavome iš užsienio puikią knygelę revoliucijos dainų. Prie kiekvienos dainos yra nurodymai, kokios gaidos tai dainai atatinka. Tai labai mūsų menininkų laukiamas kurinys. Knygelė iš 50 puslapių. Kaina 35c

Reikalaukite tuojaus, nes greit jos pritruks.

Kaip Patapti Jungtinių Valstijų Piliečiu

Dienraštis "Laisvė" išleido gerai priruoštą knygelę su reikalingais klausimais ir atsakymais prie išsiėmimo pilietinių popierų. Klausimai yra anglų ir lietuvių kalbose. Ją persiskaitęs turėsi aiškų supratimą apie formą Jungtinių Valstijų valdžios. Gerai įsitėmijęs visus klausimus, būsi puikiai prisirengęs prie egzamino. Kaina tik..............................25c

Moteris ir Išpažintis

Jau tik keletą beturime šios knygelės. Joje yra gražių nurodymų, kaip dvasiški tėveliai per išpažintį meilinasi prie moterų, o ypač prie jaunų mergaičių. Čia rašite, kokias paslaptis kunigai nori išgauti per išpažintį iš dailiosios lyties "dūšelių." Ją perskaitęs daug žinosite apie kunigėlių cnatlyvumus ir davatkų nekaltybes. Kaina 20c

Patarimai Moterims ir Merginoms Apie Lyties Dalykus

Moteriškė, nežinanti apie lyties dalykus, nežino nei apie užlaikymą savo sveikatos. Tokiai moteriai ar merginai ir meilės klausimas yra stebūklas, koks tai galingas, nesuprantamas įkvėpimas, del kurio esama tiek daug nemalonumo. Daug vargo, rūpesčio, dažnai ir kančių turi mūsų sesers del nežinystės pačios apie savo svarbiausius kūno dalykus. Labai lengvai apie tai galite sužinoti perskaičiusios augščiau minėtą knygą, kurios kaina $2.00

Patarimai Vyrams Apie Lyties Dalykus

Nei kiek negeriau yra ir su vyrais lyties klausimu, kaip kad su moterimis. Ar tik nebus dar blogiau? Juk sveikatos žvilgsniu ir jie daug nukenčia del nežinystės apie lyties dalykus. Dažnai būna nesmagumų šeimynose del nežinystės lyties klausimu. Neretai ignoracija, šiuo reikalu, skaudžiai pakerta sveikatą ne tik vyro ir moters, bet nelaimingais būna tokių žmonių meilės rezultatai—vaikai. Užtat kaip moters, taip ir vyrai privalo žinoti apie lyties mokslą. Be atidėliojimo įsigykite augščiau minėtą knygą ir skaitykite ją. Kaina............$2.00

Įžanga Į Politinę Ekonomiją

Tai yra didelė ir puiki knyga, parašyta garsaus rusų rašytojo ir ekonomisto A. Bogdanovo. Kas tiktai nori žinoti, kaip pasaulis yra sutvarkytas iš ekonominio atžvilgio, kodel yra reikalingi šiame surėdyme pinigai ir kokia jų reikšmė, tai būtinai privalo perskaityti šią knygą. Knyga yra parašyta labai paprasta ir visiems suprantama kalba taip, kad ir mažiausia prasilavinęs darbininkas galės lengvai ją suprasti. Ši knyga privalo rastis ant kiekvieno lietuvio darbininko stalo. Knyga turi 240 puslapių. Kaina popieriniais viršeliais.. ..$1.00

Ta pati drūtais audimo apdarais, aukso raidėmis......$1.50

Karolius Marksas, Jo Gyvenimas ir Mokslo Charakteristika

Šioj knygoj plačiai yra aprašoma apie K. Markso, to vienintėlio žmogaus, kuris padėjo pamatinį akmenį naujam pasaulio surėdymui, į kurį darbininkų klasė žiūri su vilčia pasiliuosavimo iš po kapitalistinės vergijos, gyvenimą ir darbus nuo pat jo pasirodymo pasaulinėj politikoj iki pat mirties. Šią knygą būtinai turi perskaityti visi darbininkai ir darbininkės. Knyga turi 250 puslapių. Kaina popieriniais viršeliais $1.00

Ta pati apdaryta drūtais audimo apdarais ir aukso raidėmis $1.50

"LAISVĖ"

46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

Reikalaukite tuojaus, nes mažai jų yra ir greit visos išeis.

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LIETUVIS GRABORIUS IR BALZAMUOTOJAS

Užtikrinu, kad mano patarnavimas bus atatinkamiausias ir už prieinamą kainą. Nuliūdimo valandoje prašau kreiptis prie manęs.

1439 South 2nd Street PHILADELPHIA, PA.

TELEFONAI:

Bell.................. Oregon 5136

Keystone.............. Main 9671

AMERICAN AUTO SCHOOL

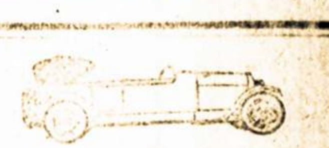

PHONE, REGENT 2177-6474 "Mokykla ir Reputacija"

Būkite Savystovūs—Išsimokinkite Automobilių Biznio

Mūsų ekspertai instruktoriai išmokins jus važiuoti ir taisyti visokių išdirbimų karus į trumpą laiką. Užtikrinta vietos pas mus išsimokinusiems. Būkite savystovūs ir pelnykite didelius pinigus. Jei jūs ir turite amatą, visvien verta žinoti ir bus jums ant naudos žinojimas, kaip operuoti automobilių. Turime savininkų, šoferių, mechanikų, taipgi ir moteriškių klases.

PERSITIKRINKITE, AR TIKRAI TURITE TEISINGĄ ADRESĄ

Įėjimas iš 736 Lexington Ave., tarpe 58th ir 59th Streets

21 Metai, kaip įsteigta New York City

Telephone, Stagg 8326 9745

Marcy Pirtis

MARCY BATHS

Naujoviškiausia Tos Rūšies Įstaiga Brooklyne

MOTERIMS	VYRAMS
Panedėliais Dieną ir naktį	Seredomis
Utarninkais iki 12 valandai nakties	Ketvergais Pėtnyčiomis Subatomis Nedėliomis dieną ir naktį
VAIKAI Įleidžiami utarninkais	

82-86 MARCY AVENUE

BROOKLYN, N. Y.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ APTIEKA

Kas yra žmogaus amžinas priešas.—Šaltis. Jis ne tik sunkiausias ligas įvaro, bet ir į grabą paguldo. Bet tie, kurie vartoja po plačią Ameriką pagarsėjusius

URBAN'S COLD POWDERS

(Miltelius nuo šalčio)

jokių šalčių nebijo. Už 75 centus už baksą apsiginkluok nuo savo amžino priešo!

URBO LAX TABS

(25 centai už skrynutę)

yra tai kanuolė prieš kitą amžiną žmogaus priešą,—vidurių užkietėjimą,—kuris žmogui padaro daug rūpesčių ir sunkių ligų. Lietuviškų, Bulgariškų, Homeopatiškų ir kt. vaistų tegalima gaut pas

F. URBONAS

151 Metropolitan Avenue Brooklyn, N. Y.

Telephone Greenpoint 1411

ANTRA APTIEKA:

6102 Grand Ave., Kamp. Clermont, Maspeth, L. I., N. Y

Tel. Juniper 6756

Siųsdami pinigus su savo adresu, adresuokite:

FRANK A. URBAN'S PHARMACY

151 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.

ORDER BLANK

Aš, žemiau pasirašęs, siunčiu jums VIENĄ DOLERĮ, už kurį malonėsit man prisiųsti URBAN'S COLD POWDERS ir URBOLA, su visais nurodymais, kaip vartoti.

Vardas ....

No................................. St. ir Ave.

Miestas .... State..........

Miestas .... State..........

NAUJAUSIOS MADOS

RUSIŠKA PIRTIS TURKIŠKA

EXTRA! Laike bedarbės pirties kaina nupiginta iki 50 Centų Nuo 8 v. ryto iki 6 v. vak.; po 6 val.—75c

M. TEITELBAUM, Manadžeris

Naujai perdirbta Rusiškai-Turkiška Pirtis dabar atidarė naujausios rūšies maudynes su moderniškais pagerinimais

Čia įtaisyta didelis plaukimui prūdas su šviežiu šulinių vandeniu ir mažesnis prūdas su sūrum vandeniu

LAPUOTOS IŠSIPĖRIMUI VANTOS VELTUI

PIRTIS ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ

Panedėliais nuo 12-tos valandos dieną per visą naktį

Utarninkais nuo 12-tos val. dieną iki 12 val. nakties

MOTERŲ DIENOS: Panedėliais ir Utarninkais

Trys gariniai kambariai delei išsipėrimo: Rusiškas, Turkiškas ir garo vanojimosi kambarys. Didelis, oringas miegojimui kambarys; taip pat RESTORANAS su geriausiu garantuotu patarnavimu.

29-31 Morrell Street, tarp Cook ir Debevoise Sts.,

TIES BROADWAY IR FLUSHING AVE., BROOKLYN, N. Y.

Telefonas: Pulaski 1090

VIETOS ŽINIOS

LENINO PAMINĖJIMO PROGRAMA

Penktametinis Lenino mirties paminėjimo mitingas, Madison Square Gardene, New Yorke, sausio (January) 19 d., pritrauksiąs tiek publikos, kad vargu besutilps į tą milžinišką svetainę, kaip jau išanksto sprendžiama sulig spartaus tikietų pirkimo tam parengimui.

Tas mitingas bus ne tik pagerbimui atminties didžiausio revoliucijos vado, bet juo labiau praktiškam žingsniui, mobilizavimui darbininkų į kovą prieš gręsiantį naują imperialistinį pasaulio karą.

Apart Jay Lovestone ir Wm. Z. Fosterio prakalbų, bus revoliuciniai-dailiška, turininga programa, kurioje Jascha Fischermanas, rusų pianistas skambins melodijas, pritaikytas prie 1905 ir 1917 metų revoliucijų, ir kitus įspūdingiausius muzikos gabalus; dainuos garsusis Freiheit Choras; bus paroda Sovietinio Sąjungos turto, ir kt.

Patariame tikietus įsigyt išanksto; jų kaina tik 50 centų iki $1.00; pardavinėjami Workers (Communist) Partijos Distrikto ofise, 26-28 Union Square, New Yorke.

(6-7)

DVIEJŲ AUTOMOBILIŲ AUKA

Per vieno automobilio partrenktą Heleną Milevičaitę, 11 metų mergaitę, Jersey City, pervažiavo kitas automobilis, nulauždamas jai abidvi kojas. Šiaip mergaitė išliksianti gyva, kaip sako daktarai St. Francis ligoninės.

ĮSIGYKITE TIKIETUS IR PAMATYKITE "BAILUS DAKTARAS"

Sausio (January) 20 d., sekmadienyj, Aido Choras perstatys operetę "Bailus Daktaras," Thor Lyceum svetainėje, 949 Willoughby Ave. Pradžia perstatymo 3:30 val. po pietų. Prašome visų nesivėluoti.

Turiu priminti jums, draugės ir draugai, choro rėmėjai, jog jau tikietai atspausdinti ir pardavinėjami. Tikietus galima gauti pas aidiečius ir "Laisvėje."

Kadangi operetė graži, tai, be abejonės, žmonių bus daug jos pamatyti.

Tokiu būdu, neturintiems iš anksto tikietų teks grumtis prie langelio.

S. J. B.

BENAMIAI NUBAUSTI UŽ MIEGOJIMĄ "SUBVĖSE"

Pereitą subatos naktį areštavo devynioliką benamių darbininkų už tai, kad jie miegojo požeminių gelžkelių stotyse bei traukiniuose. Washington Heights teismas pasiuntė juos kalėjiman; vieni gavo po dieną, kiti po kelias, o kai kurie net po ištisą mėnesį kalėjimo vien už tai, kad neturėjo kur galvos priglaust nakties laiku.

BAISIOJO KŪDIKIŲ ŽMOGŽUDŽIO TEISMAS

Jersey City prasidės seredoj teismas prieš Petrą Kudzinovskį, kuris prisipažino nužudęs Josephą Storellį, 7 metų berniuką; Julią Mlodzianovskaitę, 5 metų, ir Harry Quinną, scrantonietį, suaugusį vyrą.

NEPAPRASTAI SMAGUS KONCERTINIS VAKARĖLIS

Ateinantį nedėldienį, sausio 13 d., "Laisvės" svetainėje, bus nepaprastasai įvairus, muzikalis, koncertinis ir šokių vakarėlis, kurį rengia A. L. D. L. D. 1-ma kuopa. Programoje dalyvaus Jaunuolių Smuikų Orkestros sekstetas, vadovaujamas J. Baltrukevičiaus, Ateities Žiedo vaikų chorelis ir kiti, apie kuriuos toliaus bus paskelbta, kokios dar bus dainos ir muzika.

Šokiams gries Retikevičiaus orkestra.

Brooklyno ir apielinkės lietuviai yra nuoširdžiai kviečiami atsilankyti į šį parengimą, kuris, užtikriname, bus vienas iš įdomiausių, ir jame gaus pasitenkinimo jauni ir seni. Ypač gi turėtų jame būti mūsų organizacijų visi nariai.

Nepamirškite, jog parengimas įvyksta ateinantį nedėldienį, sausio (January) 13 d., "Laisvės" svetainėje; pradžia 4-tą val. po pietų.

Kviečia **Komisija.**

4,000 DALYVAVO DAILY WORKERIO SUKAKTUVIŲ VAKARE

Daily Workerio penkių metų sukaktuvių koncerte, subatoj, dalyvavo 4,000 publikos, ir dar šimtai turėjo grįžt atgal nuo Manhattan Opera House durų, negalėdami įtilpti.

Daily Workerio redaktorius, Robert Minor, vakaro pirmininkas, savo įvedamojoj prakalbėlėj, bendrai pažymėjo Daily Workerio rolę, kaipo šios šalies darbininkų klasės vado, organizuotojo ir švietėjo; o kada ateis jau nepertolimas naujas imperialistinis karas, tai, sako, Daily Workeris bus revoliucinis minių organas delei nuvertimo kapitalistinės tvarkos Amerikoje ir delei įkūrimo Jungtinių Valstijų Sovietų Respublikos.

Kiti du kalbėtojai, dd. Lovestone ir Foster, plačiau dėstė Daily Workerio rolę įvairiuose streikuose, kampanijose delei organizavimo mainierių, adatos darbininkų, audėjų ir kitų į klasines unijas ir nušvietė jo vadovaujamąją rolę visuose kituose judėjimuose, atsiliepiant į momento reikalus.

Programa atsidarė su Internacionalo dainavimu. Po to 20 Isadora Duncan mergaičių iš Maskvos savo šokiais perstatė kai kuriuos motyvus iš geniališkų muzikos kompozitorių Schuberto ir Schumanno, padarydamos gilaus dailiško įspūdžio į publiką. Bet kuomet pradėjo savo grupiniais šokiais vaizduot "Ispūdžius iš Revoliucinės Rusijos," tai sukėlė tokį entuziazmą, tartum į orą iškėlė visus keturis tūkstančius publikos. Negalėjo žmonės atsigėrėti ir atsigrožėti tokiu šokių menu, kur ryškiausioje, artistiškoje formoje perstatyta revoliucinės Rusijos kovos, vargai ir pergalės.

Pagarbai šokikių paskui buvo surengtas bankietėlis Cafe Boulevard , ties 41st St. ir Broadway. Rengėjų prašomos, jos sutiko dalyvaut dar trijuose partijiniuose parengimuose. Ateinančios subatos vakare įvyks vienas su jų šokiais parengimas, skiriamas jaunuoliams; nedėldienį po pietų bus kitas toks parengimas, kur jos dalyvaus, o nedėldienio vakare trečias. Čia irgi gries pilna simfonijos orkestra.

Kai kurie lietuviai, pavėluodami pirktis tikietus, negalėjo įeit į svetainę ir turėjo grįžt atgal. Tiems patartina pasinaudot nauja proga pasigrožėt jų šokiais toje pačioje svetainėje, augščiau minėtu laiku. Tikietai dabar nupigintomis kainomis; gaunami Daily Workerio ofise, 26-28 Union Square, Room 201,. New Yorke.

APVOGTAS STASYS PARAŽINSKAS

Kelios dienos atgal, tapo apvogtas dirbtuvėje aidietis Stasys Paražinskas. Jam pavogtas deimantinis žiedas, kuris buvo vertas šimto dolerių.

Įtariamas vagilius yra graikas ir esąs stačiatikių cerkvės parapijonas.

Tai yra pamoka kitiems, jog tokie daiktai turi būt saugojami. Saugiausia gi tai visai neturėti deimantų, nes tai yra bereikalingas pinigų eikvojimas.

Kuršėnų S.

MIRĖ ONA VAICEKAUSKAS

Ona Vaicekauskas, 40 m., 126 Stagg Street, mirė sausio 5 d.; bus palaidota sausio 8 d. St. Traicės Kapinėse.

Laidotuves prižiūri graborius J. Levandauskas.

MIRĖ IŠ BADO

Bedarbis, 60 metų senis, John Wilhelm, išbadėjęs apalpo ties durimis savo lindynės, 95 Henry St., New Yorke; tapo nuvežtas į ligoninę ir ten, neatgriebdamas žado, numirė.

KRIMINALIAIS BŪDAIS ROTHSTEIN PRISILUPO $25,000,000

Valdiški rekordai rodo, kad nušautasai Arnold Rothsteinas, gembleris ir narkotiškų svaigalų šmugelio šaikos galva, paliko $25,000,000 turto, laimėto tais ir kitais nedorais būdais.

SVARBUS LIETUVIŲ DARBIEČIŲ BRANDUOLIO F-5 SUSIRINKIMAS

Bus Diskusijos ir Atstovų Rinkimas

Sekantį antradienį, sausio 8 d., įvyks Darbininkų Partijos lietuvių branduolio F-5 susirinkimas, "Laisvės" name. Pradžia 7:30 val. vakare. Bus diskusuojama Pild. Komiteto išleisti teziai ir bus renkami atstovai į sekcijos konvenciją. Šis susirinkimas yra labai svarbus, ir kiekvienas šio branduolio narys būtinai turi jame dalyvauti. Draugai, vienas kitam priminkite apie šį susirinkimą.

Sekr. J. Siurba.

LYRIEČIAMS

Utarninke, 8 d. sausio, 8 v. vakare, įvyks Lyros Choro susirinkimas National Hall, 91 Clinton Ave., Maspeth, N. Y. Visi nariai ir narės būtinai dalyvaukite, yra daug svarbių reikalų.

J. T. Bimbienė, Sekr.

(Daugiau New Yorko žinių 5-tam Puslapyj)

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

SOUTH BOOKLYN, N. Y.

A. L. D. L. D. 147 kuopos metinis susirinkimas bus utarninke, 8 sausio, pas drg. Kazlauską, 1238—42nd St. Pradžia 8 val. vakare. Visi nariai malonėkit ateiti, nes bus renkama nauja valdyba. Taipgi yra ir taip svarbių reikalų aptarti.—Sekr. A. Bružas. 5-6

DETROIT, MICH.

A. P. L. A. 47-tos kuopos pirmas šių metų susirinkimas bus nedėlioj, 13 d. sausio, Draugijų svetainėj, 24 ir Michigan Ave. Pradžia 10-tą val. ryte. Visi nariai malonėkit atsilankyti. Atsiveskit ir naujų narių.

Sekr. **J. Povilaitis.** 6—7

Wilkes-Barre, Pa.

Tarptautinio Darbininkų Apsigynimo 87-tos kuopos susirinkimas bus pėtnyčioj, 11-tą d. sausio, A. D. P. kambariuose, 206 S. Main St. Pradžia 7:30 val. vakare. Visi nariai ateikit, turime svarbių reikalų aptarti.

Komitetas. (6—7)

DETROIT, MICH.

Bazaras I. L. D. Naudai

Nedėlioje, 13 d. sausio, įvyks puikus bazaras, rengiamas vietos Darbininkų Organizacijų Federacijos naudai politinių kalinių. Bazaras bus Slavų Darbininkų Svetainėj, ant Ferry ir Russell Sts. Prasidės anksti dieną ir tęsis iki vėlumai nakties. Įžanga 25c ypatai. Visi žinome, kad politinius kalinius reikia remti, tat nepamirškime atsilankyti.

Kviečia **Komitetas.** (6—8)

MAYNARD, MASS.

Pėtnyčioj, 11-tą d. sausio, bus prakalbos Rusų svetainėj. Kalbės Senas Vincas. Pradžia 7:30 val. vakare. Kviečiame visus atsilankyti.

Rengėjai. (6—7)

GREAT NECK, N. Y.

A. L. D. L. D. 72 kuopos susirinkimas bus utarninke, 8 sausio, J. Tankaus svetainėj, 7:30 val. vakare. Visi nariai malonėkit susirinkti laiku.—Komitetas. 5-6

REIKALAVIMAI

REIKALINGAS partneris į restoraną (Coffee Pot) biznį. Kas nori, gali ir pirkti visą biznį. Partneriu gali likti su maža pinigų suma. Atsišaukit greit šiandien nuo 9 ryte iki 1 val. dieną po No. 617 Classen Ave., vienas blokas nuo Franklin Ave., Brooklyn, N. Y. (6-7)

GREAT NECK, N. Y.

L. D. S. A. 64 kuopa rengia šaunią vakarienę su programa, kuri susidės iš vairių gražių kavalkų, ką išpildys vietiniai jaunuoliai. Visa tai įvyks subatoj, sausio 26, J. Tankaus svetainėj, 139 Elm Point Ave. Pradžia 8 val. vakare. Įžanga $1.00 ypatai, vaikams 25c. Kviečiame visus vietos ir apielinkės lietuvius dalyvauti šioj vakarienėj, nes rengėjos užtikrina, kad būsite užganėdinti. Tikietus nusipirkit išanksto, nes laike vakarienės nebus pardavinėjami . Tikietus galima gauti pas J. Tankų, J. Baranauską, M. Adomonį ir pas komisijos narius.—Rengėjos. 4-6

PAJIEŠKOJIMAI

M. BENDINSKIS, 30 Amter St., Wilkes-Barre, Pa., malonės atsišaukti žemiau padėtu adresu. Jūs gausit laikraštį, tat norime kad atsilieptumėt.—J. Krutulis, 72 Nesbitt St., Plymouth, Pa. (6—7)

PAJIEŠKAU giminaičio Albino Gratkausko, iš Lietuvos, Antalo Miesto sodžiaus, Labanoro parapijos, Vilniaus gubernijos. Norėčiau su jumis pasimatyti arba susirašyti.—Kazimieras Rukšienas, Coles Lane, Bay Terrace, Staten Island, N. Y. 1-24

PARDAVIMAI

PARSIDUODA Lunch Room, biznis įdirbtas ir gera proga pirkti. Pardavimo priežastį sužinosite ant vietos. Kreipkitės po No. 2196 Flushing Ave., Maspeth, N. Y. 5-8

PARSIDUODA kendžių štoras, visiems lietuviams žinomoj vietoj, randa pigi, vieta didelė, galima daryti gerą biznį. Taipgi galima ir atskirai pirkti Selcer mašiną, klijonkės del štoro ir kitokių daiktų del kendžių štoro.—J. Žvingis, 12 Scholes St., Brooklyn, N. Y. 5-7

PARSIDUODA Reo Speed Wagon 1927 metų, labai geram stovyj, tinkamas bile bizniui. Kam reikalingas geras trokas, pasinaudokit proga. Taipgi parsiduoda 2 vaikų kerečiukai, vienas del mažo vaiko, kitas del paaugusio. Kerečiukai nauji, parsiduoda pigiai. Taipgi pasirandavoja gražus kambarys vienam vyrui, puikioj apielinkėj, arti karų ir eleveiterių. Paranku važinėti į visas miesto dalis. Kreipkitės į "Laisvės" ofisą. 4-9

PARSIDUODA kendžių štoras labai pigiai, geroj biznio vietoj, skersai krutamų paveikslų teatrą. Greitai atsišaukite. 350 Grand St., Brooklyn, N. Y. 4-6

PARSIDUODA kendžių ir Ice Cream krautuvė, biznis įdirbtas ir gera proga pirkti. Virš krautuvės yra 6 kambariai gyvenimui ir fornišiuoti kambariai. Kreipkitės po No. 1150 Manhattan Ave., Brooklyn, N. Y. 4-9

LIETUVIŲ VALGYKLA
Visokių Rūšių Šviežūs Valgiai, Gaminami Lietuvišku ir Amerikonišku Stilium

Pavalgius čia malonu būti, pasišnekučiuoti su kitais, arba ramiai pasiskaityti.—Sykį atsilankę, persitikrinsit.—Pabandykit!
Lorimer Restaurant
J. MARČIUKIENĖ
Savininkė
417 Lorimer Street ("Laisvės" Name), Brooklyn, N. Y.

JUNIPER 7646
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

Tel., Triangle 1450
Lietuvis Fotografas
IR MALIORIUS

Nufotografuoja ir numaliavoja visokius paveikslus įvairiomis spalvomis. Atnaujina senus ir krajavus ir sudaro su amerikoniškais
Darbą atlieku gerai ir pigiai
Kreipkitės šiuo adresu:
JONAS STOKES
173 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y.

DR. A. L. CEASAR
DAKTARAS ir CHIRURGAS
Specialistas del visų ligų ir operacijų: Akių, Ausų, Nosies ir Gerklės. Naujausi Diagnozo ir Gydymo būdai.
127 East 84th Street
Tarp Park ir Lexington Aves.
NEW YORK CITY
Valandos: 10 iki 12 A. M.; 6 iki 8 P. M. Nedėliomis 10 iki 1 P. M.

J. LEVANDAUSKAS
GRABORIUS

107 UNION AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
Telephone, Stagg 0783

Tel. Foxcroft 8523
SHELLAN MUSIC ACADEMY
Mokiname Piano, Balso ir Muzikos Teorijos
L. Bernice Šaliniūtė
Vadovė
411 Evergreen Avenue
(Gates Ave. Stotis)
BROOKLYN, N. Y.

Tel., Stagg 9105
Dr. A. PETRIKA
LIETUVIS DENTISTAS
X-Spindulių Diagnoza
(Priešais "Bridge Plaza")
221 South 4th Street
Brooklyn, N. Y.
VALANDOS:
10-12 prieš piet; 2-8 po piet.
Ketvergais ir subatomis iki 6 valandai. Penktadieniais ir sekmadieniais tik sulyg sutarties.

Telephone, Stagg 4409
A. RADZEVIČIUS
GRABORIUS
(Undertaker)

416 Metropolitan Avenue
(Arti Marcy Avenue)
Brooklyn, N. Y.

Telephone, Greenpoint 2320
J. GARŠVA

Graborius - Undertaker
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Išbalzamuoja ir lajdoja numirusius ant visokių kapinių; parsamdo automobilius ir karietas veseljoms, krikštynoms ir pasivažinėjimams.
231 Bedford Avenue
Brooklyn, N. Y.
264 Front Street
Central Brooklyn, N. Y.

"KING OF KINGS"
(Karalių Karalius)
Utarninke ir Seredoj, Sausio 8 ir 9 dd.
GRAND THEATRE
(Jono Česnos)
43 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Pamatykite ir išgirskite garsiausius judžius. "King of Kings" yra nemirtina jausminga drama iš Kristaus laikų—tai vainikuojamasis veikalas krutamųjų paveikslų mene. Dramatiška, didinga, puiki regykla: įtužusiai rėkiančios govėdos, augščiausias džiaugsmas, tigriškas įsiutimas, baisingos audros, šiurpulingas žemės drebėjimas—tai toks krutamasai paveikslas, kuris judins, virpins dar ir negimusias gentkartes ateityje.
"SILVER NIGHT"
(Sidabrinė Naktis)
Prasidės kitą utarninką, sausio 15 d.; 52 sidabriniai stalo daiktai bus uždyką išdalinti, taip kad juos galės gaut bile atsilankiusi moteriškė

MALONAUS PASIMATYMO

UŽEIGA
Jūs pažįstate mus, mes pažįstame jus, bet jau senai matėmėsi. Būtų linksma pasimatyti.
Kurie dar nepažįstate mūsų, tai del pasimatymo užeikite, o būsite maloniai priimti.
J. IR O. VAIGINIS
214 Perry Avenue, Maspeth, N. Y.

KUNDROTO TIKRI LIETUVIŠKI VAISTAI!
Kiekvienas iš mūsų gerai žino, kokią didelę vertę Lietuvoje turi visokios mūsų vientaučių vartojamos žolės, šaknys ir kitokie naminiai vaistai. Mūsų žmonės taip pigiais naminiais vaistais gydo beveik kiekvieną ligą. Žinodamas tą ir norėdamas mūsų vientaučiams kuogeriausiai patarnauti, pargabenau iš Lietuvos įvairiausių tikrai lietuviškų žolių, šaknų ir kitokių žinomų gydančių vaistų, tarpe kurių ir žemiau paduotus. Galima gauti už 25c, 50c, 75c, $1.00 ir už daugiau.

Apynių	Grybelių	Lelijų šaknų
Aviečių uogų	Gvazdikėlių	Rūtų
Anižių sėklukių	Imbiero šakų	Rožių
Brolelių	Juodšaknių	Remunėlių
Bernardinų	Kadugio uogų	Seneso plokščiukių
Bezdų žiedų	Kaštavolų	Šalmėčių
Badijonų	Kmynų	Šalavijų
Čepronėlių	Liepos žiedų	Seneso lapelių
Čobrių	Lisnikų	Šafronų
Cyklių	Mėtelių	Trijų devynerių
Dobilų	Medetkų	Traukžolių
Daržų našlelių	Mėlynių uogų	Totorkų šaknų
Devynmečių durnropių	Našlelių	Turkiškų pipirų
Dzingelių	Puplaiškių	Pinavijų šaknų
Dagunų	Parušanijos ir daugybę kitokių	Trūkžolių
Debesilų		Valerijono šaknų
Garstyčių		

Kiekvienas, žinodamas savo prigimtoj kalboj apie kokią lietuvišką gydančią žolę arba vaistą, tegul tuojaus kreipiasi arba parašo į mane, o aš visados kuogreičiausiai išpildysiu jo reikalvimą.
Petras Kundrota
Ph. G. Vaistininkas
229 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y
LIETUVIŠKOS TREJOS DEVYNERIOS 75 CENTAI
Phone, Greenpoint 2817, 2368-2514

SOVKINO
Didingasai Judis
THE END OF ST. PETERSBURG
Peterburgo Užbaigą
Dabar
CAMEO THEATRE
42nd St., ties Broadway

Miela pažiūrėt, ta didžioji nauja aktorė! pirmajame savo žvaigždiniame judyje!
VILMA BANKY
Samuel Goldwyn'o Perstatyme
"THE AWAKENING"
(Atbudimas)
United Artists Judyje
su LOUIS WOLHEIM
Muzikos melodijos Dr. Hugo Riesenfeld'o ir Irving Berlino
NUPIGINTOS KAINOS
Rodoma nuolat nuo 10:15 A. M.
RIVOLI
UNITED ARTISTS
Broadway, ties 49th St., N. Y.

PARAMOUNT
Vienas iš Publix Teatrų—Namai Paramount Judžių
Times Square
Ateikite anksti
Truks pilvas iš juoko!
Colleen Moore
Pirmajame savo Garsiniame Judyje
"SYNTHETIC SIN"
(Sudėtinis Griekas)
First National Judis
ROBERT BENCHLEY
Smagiausiame Fox-Movietone "The Spellbinder"
GENE RODEMICH
Gabiausias Synkopatorius
Vaizdelyje "Cherrio"
Paul Oscard'o virbantis mergaičių šokikių lošimas su Paramount scenos orkestra ir dideliais talentais
RUBINOFF
Asmeniškai tas "skirtingas" smuikininkas
MR. ir MRS. JESSE CRAWFORD ir kiti margumynai

EMBASSY JEWELRY SHOP
Lietuviška Krautuvė

Laikrodžių, Žiedų, Auksinių ir Sidabrinių Daiktų, Britvų, Žirklių, Mašinukių Plaukams Kirpti ir Waterman's Fountaninių Plunksnų
TAISOM LAIKRODŽIUS ir VISOKIUS AUKSINIUS DAIKTUS
Kurie iš pirkėjų atsikreips su šiuo skelbimu, ant perkamų daiktų nuleisime dešimtą procentą.
WALTER GARŠVA
3194 Fulton Street Brooklyn, N. Y.